Bugün 16 sahife

AKŞAM

Bugün 16 sahife

Sene 19 — No. 6525 — Fiatı her yerde 5 kuruş | PERŞEMBE — 17 KÂNUNUEVVEL 1936 | (Telefon: 24240 (İdare) - 24249 (Tahrir) - 24248 (Matbaa) - 26113 (Klişe

Sancağa bir heyet gidiyor

Fransa hükûmeti hariciye vekilimizi Parise davet etti

Konsey dün mesaisini bitirdi ve şu kararları kabul etti:

Suriye - Fransa istiklâl muahedesi meselenin halline kadar tasdik edilmiyecek, Fransız kuvvetleri Sancaktan geri çekilecek, Sancağa bir müşahit heyet gönderilecek

Cenevre 16 (Hususî muhabirimizden) — Konsey bugün toplandı. Şu kararları kabul etti:

1 — Suriye - Fransa istiklâl muahedesinin Fransa meclisi tarafından meselenin halline kadar tasdik edilmemesi.

2 — Fransız kuvvetlerinin Sancaktan geri çekilmesi.

3 — Sancağa bitaraf müşahede heyeti gönderilmesi.

Bu tedbirler heyetimizce gayri kâfi görüldü. Fakat lehimizdeki havayı bozmamak ve yakında asıl mesele hakkında Fransa ile aramızda başlıyacak müzakereleri daha dostane ve müsait hava içinde yapmak üzere kararı reddetmiyerek bu ilk tecrübeyi akim bırakmamak için sadece müstenkif kalmağı tercih ettik.

(Devamı 5 inci sahifede)

Sancak Türkleri matem tutuyor, bayram yapmıyor

Mandater devlet, Arapları Türkler ve çerkesler aleyhine tahrik ediyor

Sancağın Suriyenin parçası olduğuna dair mazbatalar toplanıyor Sancak halkı mazbatalar muhteviyatını protesto ettiler

Antakyada tedhiş idaresi: Sokaklarda nöbet bekliyen askerler

Şam 16 (Hsususî muhabirimizden) — Sancak Türkleri Antakyada 1 kânunuevvel hadisesinde şehit olan Türk gençlerinin hatırasını taziz için matem tutmuşlar ve bayram yapmamışlardır.

(Devamı 5 inci sahifede)

Eski kral Avusturyada yerleşiyor

Madam Simpson da yakında Avusturyaya gidecek

Viyana 15 (A.A.) — İnnsbruckdan bildirildiğine göre Dük dö Vindsor, Tirolda kâin Litzbuhelde Amerikalı Mac Cormicin malikânesini kiralamıştır.

Dükün malikâne civarında bir köşk daha kiralamış olduğu söylenmektedir. Bu köşk hiç şüphesiz madam Simpson içindir. Madamın 3 kânunusani bidayetinde Litzbuhele gelmesi beklenmektedir.

TALÂK KARARI NE ZAMAN KATİLEŞECEK

Paris - Soirin verdiği malûmata göre madam Simpson bundan iki ay evvel aldığı boşanma kararının katîleşmesi için daha yedi ay beklemesi lâzımdır. Gene bu gazeteye göre madam Simpson feragat beyannamesi neşredilmezden evvel sabık kral Edvard ile telefonla uzun müdded görüşmüştür. O muhaverede sabık kral, damam Simpsona feragat kararının katî olduğunu söylemiştir.

Kan 16 (A.A.) — Madam Simpson şehirde dolaşmış ve Amerika konsolosluğuna da uğramıştır.

M. Rogers, madam Simpsonun talakı hakkında hiç bir resmî kâğıd imzalamamış olduğunu beyan eylemiştir.

Vergi tahsilâtı

Ankara 15 — Maliye vekâleti yeni malî kanun lâyihaları hazırlıyor. Bu lâyihalarla vergi tahsilâtı daha pratik bir şekle konacaktır.

Ankaradaki maçlar

Fenerbahçe Altınorduyu 3-1 yendi

Maç çok heyecanlı oldu. Başbakan da maçı seyrettiler

Fenerbahçe birinci takımı bir maçta sahaya çıkarken

Ankara 17 (Akşam) — Yeni stadın açılış turnuvasına dün de devam edildi. Ve Altınordu - Fenerbahçe takımları karşılaştılar.

Galatasarayın Ankaragücüne mağlûbiyetinden sonra Fenerbahçenin Altınordu karşısında nasıl bir netice alacağı merak ediliyordu. Stadda birinci günden fazla, on beş bine yakın bir seyirci kütlesi vardı. Ankaranın tanınmış simaları maçta hazırdı. Tabiî, sporcu Adliye bakanı da maçta bulunuyordu. Türk spor kurumunun çok kıymetli ikinci başkanı bu işin bir intizamla yapılması için durmadan oraya buraya koşuyordu.

Evvelâ Galatasaray, Fenerbahçe tekaüdleri karşılaştılar. Her iki takımda da eski tanınmış futbolcüler var.. Alâeddin, Mithat, Nasuhi Baydar, Beleşçi Ömer, Obele, takımlarındaki yerlerini almışlardı. Yirmi dakikalık bir oyundan sonra maç bir bir beraberlikle neticelendi.

Sıra mühim maça gelmişti. Tam ikide iki takım sahaya çıktılar ve çok alkışlandılar. Fenerbahçe takımında Fikret yoktu. Yerinde Şaban oynuyordu. Hakem millî takım antrenörü Mister Greenwell..

Oyuna Fenerliler başladılar. İki açıkla Altınordu kalesine iniyorlar.. ve hücumlar biribirini kovalıyor. Bir an bu tazyikten kurtulan Altınordulular hücuma geçtiler. Hakem oyunu çok fena idare ediyor. Ne favul görüyor ne de ofsayd.. nizamsız hareketlere tamamiyle bigâne..

Bu sırada başbakanımız stadı şereflendirdiler, bir alkış tufanıdır koptu.

(Devamı 4 üncü sahifede)

Almanya müstemleke istiyor

Londradaki sefiri bunu açıkca söyledi

Londra 16 (A.A.) — Von Ribbentrop, İngiliz - Alman cemiyetinin ziyafetinde söylediği nutukta ezcümle demiştir ki:

«Alman milletinin hayat şartlarını yükseltmek için başlıca iki yol şunlardır: Ham maddeler tedariki ve beynelmilel ticaret.

Buna binaen, müstemleke meselesinin mantıkî bir şekilde halli pek ziyade arzuya değer. Son haberin hüthiş ve feci hatası tekrar edilmemelidir. Aksi takdirde bu, cihan bolşevik ihtilâlinin âşikâr bir zaferi olacaktır.»

Von Ribbentrop, Kominterin umdesini şiddetle tenkit etmiştir.

ÇEKOSLOVAYAYA DARBE Mİ

Londra 16 (A.A.) — Mançester Gardiyan ve Morning Post gazeteleri, M. Hitler tarafından Çekoslovakyayı istihdaf etmesi muhtemel yeni bir darbede bulunulmasından korkuluyor.

Bununla beraber, bu gazeteler, Alman erkânı harbiyesinin muhalefeti sayesinde tehlikenin şimdilik bertaraf olduğunu zannetmektedirler.

Gazete sütunları ve karileri!..

Son dakika

Konseyin Sancağa dair muvakkat kararının metni

En kısa müddet zarfında Sancağa gidecek müşahitlerin vazifesi kânunusani sonuna kadar sürecek

Cenevre 16 — Milletler cemiyetinin Antakya ve İskenderun meselesi hakkında mazbata muharriri M. Sandlerin kabul ettiği ve Türkiyenin müstenkif kaldığı karar sureti şudur:

1 — Konsey, Türkiye ile Fransanın esas meselenin tetkikini mutad içtimaa talikine mutabık kaldıklarını nazarı dikkate alarak iki hükûmete, bu fasıla arasında mazbata muharririle sıkı bir surette temas ederek müzâkelemelerine devam etmelerini tavsiye eder.

2 — Fransa ile Türkiye delegeleri tarafından meselenin mesud bir tarzda halli için hiç bir emeği esirgemiyeceklerine dair verilen teminatı kaydeder.

3 — Konsey, Fransa tarafından vaki olan katî talebi kabul ederek İskenderun sancağına en kısa bir müddet zarfında vazifeleri bu raporda tesbit edilmiş olan üç müşahid göndermeğe karar verir.

4 — Konsey reisinden, mazbata muharririnin inhası veçhile bu üç müşahidi tayin etmesini rica eder.

5 — Müşahidlerin vazife müddetini azamî olarak 1937 senesi kânunusani sonuna kadar tesbit eder.

6 — Cemiyet umumî kâtibini, müşahidlere kitabet vezifesini görecek zevatı temin ve tedarike davet eder.

7 — Konsey, malî nizamnamenin 33 üncü maddesi mucibince Fransanın bu masrafları kendi üzerine alacağına göre bu karar suretinin infazı için avans hesabından 75,000 İsviçre frangı kadar bir meblâğ harcamağa umumî kâtibe salâhiyet verir.

8 — Bu karar suretinin kabulü, tamamile açık kalan meselenin esasına hiç bir veçhile halel getirmiyecektir.

Mareşrl Çan Kay Şek kurşuna mı dizildi?

Hükûmet âsilerin üzerine 150 bin kişilik bir ordu sevketti

Londra 17 (Akşam) — Röyterin Nankinden vuku bulan istihbaratına göre Çin hükûmeti, âsi general Çang Su - Liangın karargâhına taarruz için bir çok tayyareler ve kuvvetli topçu kıtaatile beraber âsiler üzerine 150 bin kişilik bir kuvvet göndermiştir. Hükûmet ve âsi kuvvetleri arasında şimdiden muharebelere başlanmıştır.

Âsilerin elinde esir bulunan mareşal Çan Kay Şekin ısrarı üzerine yapılan bu harekâtın kendisinin hayatına mal olmasından korkulmaktadır.

Japonyadan gelen haberlere göre mareşal Çan Kay Şek kurşuna dizilmiştir.

Nankin 16 (A.A.) — Nankin şehrinde örfî idare ilân edilmiştir.

Şankhay 16 (A.A.) — Hususî bir kaynaktan alınan malûmata göre, hükûmet kıtaatı Sianfu'yu muhasara etmiştir.

Habeşistanın ilhakı ve Ingiltere

Ingiltere hükûmeti ilhakı hukukan tanımıyor

Londra 16 (A.A.) — M. Eden Avam kamarasında bir suale cevap vererek demiştir ki:

Habeşistanda İngilterenin temsili meselesi bir müddettenberi tedkik edilmektedir. Her hal ve takdirde İngiliz hükûmeti Habeşistan ilhakını hukukan tanımak fikrinde değildir.

M. Eden, diğer bir suale cevap vererek demiştir ki:

Romadaki İngiliz işgüderi 12/9 tarihinde M. Cianoyu görerek, verdiğim talimata tevfikan, batı Akdenizi statükosunda her türlü değişikliğin İngiltere hükûmetini çok sıkı bir surette alâkadar edecek bir mesele teşkil edeceğini bildirmiştir.

M. Ciano, İtalyan hükûmetinin, İspanya ihtilâlinden ne önce, ne de sonra, Akdeniz statükosu hakkında hiç bir müzakereye girişmemiş ve girişmğe de niyeti olmadığını işgüdere temin etmiştir.

Bu husus, İtalya bahriye bakanı tarafından İngiliz deniz ataşesine teyid edildiği gibi Londradaki İtalyan büyük elçisi tarafından da muhtelif vesilelerle buna benzer teminat verilmiştir.

Şirket ve müesseseler umum müdürlüğü

Ankara 16 (Telefonla) — Nafıa baş mühendislerinden B. Emin Nafıa vekâleti şirket ve müesseseleri umum müdürlüğüne tayin edilmiştir. B. Emin uzun müddettenberi bu vazifeyi vekâleten ifa etmekte idi. Kendisi değerli ve sayılı nafıacılarımızdandır. Tebrik ederiz.

Fransa, Isviçre Almanya hududu

Almanlar, toprakların birleştiği yerde hududu tensik ediyor

Paris 16 (A.A.) — Pöti Parizien ve Eko dö Pari gazeteleri, Balda çıkan nasyonal Çaytung'un bir haberini veriyorlar. Bu haberde Almanların Fransa, İsviçre ve Almanya topraklarının birleştiği bölgede hududu tensik etmekte oldukları bildiriliyor. Gehaym Grenz Truppen denilen kıtaat ihdas edilmiştir. Bu kıtaat hücum kıtalariyle emniyet kıtalarından ve motörlü kıtalardan mürekeptir. Bütün erkekler üniformalı ve mitralyözlüdür.

Loerrah'da iki hunderşaften mevcuttur.

Her küçük şehirde daimî bir garnizon vardır.

Yeni teşekküller dün ilk manevralarını yapmışlardır. Ayni zamanda, geceleyin mühim mikdarda silâh ve mühimmat nakliyatı yapılmıştır.

Eko dö Pari diyor ki:

Şurası kayda şayandır ki, İsviçrede bir kaç haftadanberi hududu himaye için tedbirler almaktadır ve motörlü kıtalarla mücehhez bir himaye kolu teşkil etmiştir.

General Kâzım Dirik Kayseride

Kayseri 16 (A.A.) — Trakya genel espekteri general Kâzım Dirik Kayseriye gelmiş, bez ve tayyare fabrikalarını, müzeyi ve diğer eski eserleri gezmiştir. İlbay Ali Bayman, vilâyet evinde ounruna bir gece şöleni vermiştir.

Kâzım Dirik, ilbayla beraber Büyana ve civar köyleri gezmeye gitmiştir.

Bu Sabahki Telgraflar

İspanyada vaziyet değişmedi

M. Eden tavassut teşebbüsünün muvaffakıyetle neticelenmesinden şüpheli

Paris 16 — İspanyada vaziyette bir değişiklik yoktur. Madrid etrafında asiler yeni bir taarruz teşebbüsünde bulunmuşlardır. Fakat bu taarruz tardedilmiştir.

Bilbao cephesinde hükûmet kuvvetlerinin taarruzu devam ediyor. Diğer cephelerde vaziyette deşiklik yoktur.

Madrid 15 (A.A.) — Dün saat 10 da asiler Valdemirollo mevziine karşı şiddetli bir taarruz hareketi icra etmişlerdir. Bu mevzi, Madride takriben 20 kilometre mesafede kâindir. Çok şiddetli olan muharebe, 3 saat devam etmiştir. Hükûmetçilerin topları ve mitralyözleri düşmanı ricate mecbur etmiştir.

Asilerin yeni bir taarruz teşebbüsünden sonra hükûmetçiler, muvaffakıyetli mukabil bir taarruz yapmışlardır.

TAVASSUT NE HALDE?

Londra 16 (A.A.) — Dün akşam Avam kamarasında bazı suallere cevap veren M. Eden, İspanyada bir tavassutta bulunulması hususunda yapılan müzakerelerin bir tarihçesini yaparak demiştir ki:

Tavassut projesinin muvaffakıyetinden şüphe etmekle beraber, İtalyan ve Alman hükûmetleri, öteki devletler tarafından formüle edilen bütün teklifleri tedkik etmeye hazır olduklarını ve bu teklifler fiil haline kalbolduğu takdirde bu devletlere iltihaka hazır olduklarını bildirmişlerdir.

Portekiz, İspanyada çarpışan iki tarafın bir tavassutu arzu ettikleri takdirde, bu tavassutun alacağı şekli tedkike hazır olduğunu söylemiştir.

4000 REHİNE MÜBADELE EDİLECEK

Bayon 16 (A.A.) — Saintsebastienden bildiriliyor:

Noel münasebetile, iki taraftan 4,000 kişiyi ihtiva edecek olan mühim bir rehine mübadelesi yapılacaktır.

Bu hususta Saintsebastien ile Pampeluna ve Bilbao arasında müzakereler başlamıştır.

Pasaport harcı

Yeni lâyiha ile harçlar indiriliyor

Ankara 16 (Telefonla) — Dahiliye encümeninin yeni pasaport harç kanunu lâyihasını tedkik etmeğe başladığı yazılmıştı.

Bu lâyihaya göre, bugün ecnebilere yalnız bir sene müddetle verilebilen ikamet tezkereleri 15 günlük, iki ve altışar aylık olarak da verilebilecek ve harçlar bu müddetlere göre alınacaktır.

Bundan başka ikamet tezkerelerinin her sene değiştirilmesi mecburî olacaktrı.

Lâyiha ile pasaport harçları da indirilmektedir.

Mühendis Abdürrahman Nacinin Adana felâketzedelerine yardımı

Ankara 14 (A.A.) — Mühendis Abdürrahman Naci Demirağ Adana felâketzedelerine yardım için Kızılay kurumuna beş bin lira teberrü etmiştir.

27 Birinci kânun

Atatürkün Ankaraya ayak bastığı gün merasimle kutlanacak

Ankara 16 (Telefonla) — Büyük önderimiz Atatürkün Ankaraya ayak bastıkları güne raslayan 27 birinci kânun fevkalâde merasimle kutlanacaktır.

Ankara Halkevi bu tarihî günü tesid hazırlıklarına şimdiden başlamış bulunuyor.

23 birinci kânun Kubilây günü her sene olduğu gibi bu sene de merasimle kutlanacaktır. Ankara Halkevi bunun için de bir program hazırlamaktadır.

İtalya, Isveç ve Çekoslovakya ile aramızdaki ticaret anlaşmaları

Ankara 16 (Telefon) — İsveçlilerle aramızda mevcud ticaret anlaşmasının müddeti 1 kânunusanide bitecektir. Bu anlaşmanın 12 ay müddetle uzatılmasına karar verilmiştir.

İsveçle aramızdaki klering anlaşmasında bzaı tadilât yapılmıştır.

Çekoslovaklarla aramızdaki ticarî münasebatın inkişafı için Hariciye vekâletinde yapılmakta olan müzakereler bitmiş ve iki memleket arasında ticarî münasebatı inkişaf ettirecek kararlar alınmıştır.

İtalya ile aramızda yapılacak yeni ticaret anlaşması etrafındaki müzakereler bitmiştir. Anlaşma bugünlerde Romada imza edilecektir.

Bayram neşeli geçti

Bayram bu sene neşeli geçmiştir. Bunun başlıca sebeplerinden biri de havanın açık ve güzel gitmesidir. Bayram günleri hava güneşli ve ılık olmuş, bu sebeple hemen herkes sokoklara dökülmüştür. Vapurlar, trenler çok kalabalıktı. Bayram yerlerinde çocuklar doya doya eğlenmişlerdir.

Tahranda yeni bir sefaret binası yapılacak

Yakında mühendislerimiz arasında bir müsabaka açılacak

Ankara (Telefonla) — Devletimiz Tahranda biri şehir dahilinde, diğeri Tahranın sayfiyesi olan Şemeran'da olmak üzere iki kıymetli arsaya maliktir. Bu arsalar üzerindeki binalar kerpiçten yapılmış ve umumî harp içinde uzun müddet bakımsız kalmaları, yüzünden tamamen harabiye yüz tutmuşlardır.

Şehir dahilindeki bina otorulamıyacak bir hale geldiğinden Tahrandaki büyük elçiliğimiz icarla bina tutmak mecburiyetinde kalmıştır.

Sayfiyede bulunan bina ise, her sene yapılan birçok masraflara rağmen bir sefaretin şerefile mütenasip bulunmamaktadır.

İran hükûmetinin Ankaradaki sefarethanesi emsali arasında göze çarpacak derecede güzel bir binadır. Tahranda bulunan v eşehrin en mühim ve şerefli iki caddesinin birleştiği yerde olan eski Türk sefareti binasının kaldırılarak hiç olmazsa arsanın civarındaki bina ve bahçelerle ahenktar bir hale getirilmesi hususu İran hükûmeti tarafından Tahran büyük elçiliğimizden iltimas edilmiştir.

Hem dost hükûmetin bu iltimasını yerine getirmek ve hem de kardeş memlekette hükûmetimizin şerefi ile mütenasip bir sefarethaneye sahip olmasını temin etmek maksadile bu iki arsa üzerinde biri yazlık ve diğeri kışlık iki bina yaptırılmasını hükûmetimizce kararlaştırılmış ve Hariciye vekâleti müsteşarı bay Agâh bu hususta tedkikat yapmak üzere Tahrana gönderilmişti.

Yapılan ilk keşif ve tedkikler neticesinde her iki binanın mefrüşatı ile birlikte iki yüz bin liraya mal olacağı anlaşılmış ve bu paranın 1936 ve 1937 malî yılları bütçelerine konulacak tahsisatla temini için bir lâyiha hazırlanarak meclise verilmişti. Encümenlerce tetkikatı bitirmiş olan bu lâyiha meclisin ruznamesine alınmıştır.

Her iki binanın da plânları Türk mühendislerine yaptırılacak ve bunun için yakında mühendislerimiz arasında bir müsabaka açılacaktır.

Harcırahlar hava kuvvetlerine yardım vergisinden istisna edilecek

Ankara 16 (Telefon) — Muhasebat divanı umumî heyeti memurlara verilen harcırahların hava kuvvetlerine yardım vergisinden istisnası lâzım geleceğini bir karar ile teyid etmiş ve keyfiyeti Maliye vekâletine bildirmiştir. Maiye vekâleti muhasebat divanının bu kararını alâkadralara bildirmiştir.

Silâhları azaltma

Amerika cumhur reisi bir beyanname neşredecek miş

Vaşington 15 (A.A.) — Diplomasi mahafili, Amerika cumhur reisi Ruzveltin bütün dünyaya hitaben bir beyanname neşretmesi fikrine karşı büyük bir alâka göstermektedirler.

Bazı nüfuzlu siyasî mahafilin cumhur reisine silâhlar için umumî bir tarife yapılmsaını, ademi tecavüz için umumî bir misak aktedilmesini ve bütün dünyada iptidaî maddelerin tevziine ait müzakerelerin açılmasını teklif eylemesini tavsiye etmek tasavvurunda oldukları söylenmektedir.

Türk - Ingiliz klering anlaşması

Londra 16 (A.A.) — Avam kamarası yeni Türk-İngiliz klering anlaşması hakkındaki hazine kararnamesini tasvib eden karar suretini reye müracaat edilmeksizin kabul etmiştir.

Bulgar borçları

Bulgar heyetinin istekleri kabul edildi

Sofya 16 (Akşam) — Milletler cemiyeti malî komitesinin toplantısında Bulgar borçları meselesi de görüşülmüştür. Başında Maliye nazırı K. Guref bulunan Bulgar heyetinin, bütün istekleri, komite tarafından kabul edilmiştir. Bulgar heyetinin Cenevredeki bu muvaffakıyeti, Bulgar hükûmetine yeni varidat membaları temin etmektedir.

Cenevreden sonra Bulgar heyeti, Londraya da giderek hâmillerle müzakereye girişecektir.

Yunanistanda

Işsizlerin adedi 128 bin kişi azaldı

Atina 16 (A.A.) — Atina ajansı bildiriyor:

Gazeteler, millî hükûmet tarafından takib edilen ve işsizlerin adedinde 128,000 eksiklik temini ile neticelenen iş siyasasının çok müessir olduğunu bildiriyorlar.

Canlanan endüstri ve nafia işleri 54,000 kişiyi işgal etmiştir. İş saatinin azaltılması amele hayat şeraitiıslahı ve ücretlerinin arttırılması sayesinde endüstrinin bir çok kısımlarında sekiz saat mesai usulünün tevessüü, enaz ücreti teminat altına alan kollektif mukavaleler akti ve sigorta kasalarının çoğaltılması mümkün olmuştur.

Yugoslavya silâhlanma Için istikraz yapmıyor

Belgrad 15 (A.A.) — Salâhiyettar mahafilde söylendiğine göre, bazı Fransız gazetelerinin yazdıkları hilâfına, Yugoslavya silâhlanma masraflarına karşı koymak için Fransadan hiç bir istikraz yapmak niyetinde değildir.

AKŞAMDAN AKŞAMA:

Bir hadisenin geniş mânâsı

İngiltere kralının, tahtından ayrılması iyi mi oldu, fena mı oldu? Anlaşmazlığın şu veya bu şekilde halli, Büyük Britanya imparatorluğu için daha hayırlı olur mu idi, olmaz mıydı? Bu meselenin cevabı bizi alâkadar etmez. Çünkü kral Edvard hadisesi sadece İngilizleri alâkadar eden dahilî bir meseledir, buna karışmak bize asla gerekmez.

Bu hadiseyi biz, sadece içtimaî anlamı bakımından düşünmek istiyoruz.

İngiltere, eski bir anane memleketidir. Teşkilâtı esasiye kanunu bile yazılı değildir; âdet, örf ve anane hâkimdir. İngiltereyi tutan, kuvvetini yapan, her türlü sarsıntılardan muhafaza eden bu ananeseverliği, en eski ve kökleşmiş ananelere sıkı bağlılığıdır. Düşünmeli ki İngilterede ister muhafazakâr partisi, ister liberaller, hattâ amele partisi iş başına geçsin hiç bir şey değişmiyor. Gene düşünmeli ki kralın evlenmesi meselesi hâlâ iki yüz yıl evvelki kanunlara göre tanzim ediliyor. Hangi memlekette hangi müessese kaldı ki iki asır önceki nizama bağlı olsun? Nerede, hangi aile iki yüz sene evvelki âdetlere merbut kaldı?

İyi olsun, fena olsun, İngiltereyi tutan kuvvetlerden, millî karakterlerden biri bu gibi en eski ananelerin hâlâ kuvvetli olmasıdır.

Kralın hareketinin siyasî neticeleri ne olursa olsun, en büyük mânası, krallık tahtından, bizzat kralın şahsiyeti tarafından İngiliz ananeperestliğine kuvvetli bir darbe vurulmak istenmesidir. Kral, eski ve mukaddes sayılan bir âdeti bozmak istedi, muvaffak olamadı, fakat, el sürülmez, dil uzatılmaz sanılan ananeyi hiçe saymak teşebbüsünde bulundu. İnkılâplar böyle başlar.

İkinci nokta: İngiliz kralı, aynî zamanda ruhanî şefdir. Şahsiyeti, âdeta ilâhîdir, mukaddestir. Kral Edvard, her hangi bir insan gibi, hissiyatına uydu, ruhaniyet filân dinlemedi, ve İngiltere tarihinde ilk defa olarak, bir kral, tacından feragat ediyor, hem de sevdiği bir kadınla evlenmek gibi beşerî bir sebeple...

Bu suretle, İngiltere krallığının kudsiyeti, ruhaniyeti münakaşa mevzuu oldu. Unutmamalı ki kral, Büyük Britanya imparatorluğunun tek bayrağı, birlik âmilidir. Evlenme meselesinin gazetelerde, sokaklarda, Mecliste bu kadar münakaşa mevzuu olması krallık kudsiyetini, gökten yere indirdi.

Bunun içindir ki bu hadiseyi - bir kralın tahtından çekilmesi gibi - hususî ehemmiyette değil İngiliz örfünde bir inkılâp başlangıcı olarak daha geniş mânada izah etmek istiyoruz. Hiç değişmiyen İngilterede bile, değişen, değişme temayülü gösteren bir zaman karşısındayiz: Sosyal bir inkilâp başlangıcı...

Akşamcı

Boğazda yeni plâjlar

Boğazda bazı plâjlar memnu mıntakaya dahil bulunmaktadır. Bu sebeple Şirketi Hayriye Beykozla Paşabahçe arasında bir plâjda yeni tesisat yapmağa karar vermiştir.

ŞEHİR HABERLERİ

Iş bürosu

Istanbul şubesi yarından itibaren çalışmağa başlıyor

İstanbul iş bürosu teşkilâtı baş müfettişi Halûk bayramdan evvel Ankaradan şehrimize gelmiştir. Büro teşkilâtında çalışacak diğer memurlar da şehrimizde bulunuyorlar. Büro, kendisine tahsis edilen Dördüncü Vakıf hanındaki dairede yarından itibaren faaliyete geçecektir.

İş kanununun tatbikatından evvel bazı fabrikalar işçilerine yol vermişlerdi. Bu münasebetle vaki olan müteaddid şikâyet ve müracaatların mahiyeti yeni teşkil edilen iş bürosunda tedkik edilecek ve işlerinden çıkarılanların haksızlığa uğradıkları tahakkuk ederse tekrar vazifeye başlamaları temin edilecektir.

Iplik meselesi

Bayram ertesi yeni kararlar verilmesi muhtemel

Millî sanayi birliği muamele vergisi ve iplik meselesi etrafındaki tedkiklerini derinleştirmiştir. 20 numaradan yukarı cins ince ipliklerin ithali için yeni G. İ. R. de serbes listeye dahil edilmesi hakkındaki ikinci müracaata henüz cevap gelmemiştir.

Birlik İktisad vekâleti heyeti teftişiye reisi ve Türkofis başkan vekili Hüsnü Yamanla bu hususta ve diğer bazı sanayi işleri etrafında temaslarda bulunmuş ve kendisine izahat vermiştir. İplik meselesi hakkında bayram ertesi yeni bazı kararlar alınacağı zannedilmektedir.

Iktisad vekâleti teftiş heyeti reisi geldi

İktisad vekâleti heyeti teftişiye reisi ve Türkofis başkan vekili Hüsnü Yaman bayramdan bir gün evvel Ankaradan şehrimize gelmiştir. Türkofis başkan vekili Ticaret odasında meşgul olmuş ve kâtibi umumî Cevad Nizami ile muhtelif işler etrafında görüşmüştür.

Hüsnü Yaman Türkofiste de tedkiklerde bulunmuş, direktör vekilinden ticaret ataşelerinin şehrimizdeki ihracatçılarla temasları hakkında izahat almıştır. Hüsnü Yaman bayram ertesi Ankaraya avdet edecektir.

Bir sarhoş, yoldan geçen birini yaraladı

Ortaköyde Recep adında bir sarhoş dün gece sokaktan geçmekte olan Cemil adında bir adamla kavga etmiş, Cemili başından ağır yaralamıştır. Cemil tedavi altına alınmış, zabıta sarhoş Recebi yakalayarak tahkikata başlamıştır.

Bir sarhoş cam kırdı, kol damarları parçalandı

Ahmed adında biri dün gece sarhoşlukla elini camekânlara çarpmıştır. Camlar kırılmış, Ahmedin kol damarları parçalanmıştır. Ahmed hastaneye kaldırılmış, kazada kimsenin ilişiği olmadığı anlaşılmıştır.

Avukatlarla evlenen hâkimler

Adliye vekâletince başka yere tayin edilecekler

Avukatlarla evlenen hâkimlere, avukatların çalıştıkları yerlerde vazife verilmiyeceği yazılmıştı.

Bu hususta Adliye vekâleti tarafından müddeiumumîliklere yazılan tamimin sureti şudur:

«Adalet cihazında ayrı ayrı vazifeler alan hâkim ve müddeiumumîlerle avukatların fikir ve reylerinde tamamile bitaraf ve müstakil olmaları adalet icapları iktizasındandır. Ayni kaza dairesinde çalışan bir avukat veya dava vekilinin, hâkim ve müddeiumumîlerden birisile evlenerek aralarında sıhrî hısımlık teessüs etmesi; muhitte adliyeye karşı itimadı sarsabilecek bir vaziyet ihdas edeceğinden avukat ve dava vekilleri ile aralarında evlilik rabıtası bulunan hâkim, müddeiumumî muavini ve hâkim sınıfından olan icra memurlarına, eşlerinin avukat olarak çalıştıkları kaza dairelerinde vazife verilmemesi, ve bu kararın 1 nisan 937 tarihinden itibaren tatbikine geçilmesi, ahiren Vekillikçe karar altına alınmıştır. Binaenaleyh avukat ve dava vekilleri ile evlilik rabıtası tesis etmiş ve edecek olan kadın hâkim ve müddeiumumî ve hâkim sınıfında olan icra memurlarının bu vaziyetlerinden, başka yerlere nakledilmeleri için, Vekâlete malûmat verilmesi».

Iki yangın

Birisi bodrum penceresinden atılan sıgaradan çıktı

Dün gece muhtelif semtlerde iki yangın olmuştur:

Aksarayda Kürkçübaşı mahallesinde Safiyenin evinden yangın çıkmışsa da söndürülmüştür. Zabıta yangının sebebini araştırıyor.

Kadıköyünde Dumlupınar caddesinde Nedimenin evinden de yangın çıkmış, itfaiye yetişerek söndürmüştür. Bu yangının yoldan geçenler tarafından evin bodrum pençeresinden atılan sigaradan çıktığı anlaşılmıştır.

Rakı parası!

Bir sarhoş, kendisine para vermeyen birini yaralamak isterken bıçağı elinden alındı

Üsküdarda Molla Ali mahallesine oturan Yaşar dün fırından ekmek alırken İsmail adında bir sarhoş önüne çıkmış ve Yaşardan rakı parası istemiştir. Yaşar parası olmadığını söyleyince İsmail hiddetlenmiş ve cebinden bıçağını çıkararak Yaşarın üzerine atılmıştır. İsmail bıçağını Yaşara saplayacağı sırada polisler yetişerek kendisini yakalamışlar, bıçağını almışlardır.

Liman işleri

Çalışma programının tatbikine başlanıyor

Liman idaresi umumî müdürü Raufî Ankaradan şehrimize gelmiştir. Raufî evvelce hazırladığı limana aid mesai programı hakkında İktisad vekâletile temaslarda bulunmuş ve istenilen izahatı vermiştir.

Mesai programının evvelce vekâlet tarafından kabul edilen kısımlarının tatbikine başlanmıştı. Program tasvip olunduğundan bayram ertesi tamamen tatbik olunacaktır. Umumî ticaret mağazaları tesis, antrepolar, konserve fabrikası kurulması ve Galata ile Sirkeci - Sarayburnu rıhtımlarının esaslı şekilde tamiri yeni programın en mühim noktalarını teşkil ediyor.

Üç kaza

İki otomobil tramvayla çarpıştı, bir araba bir piyadeyi ağır yaraladı

Dün İstanbulun muhtelif semtlerinde üç vesaiti nakliye kazası olmuştur:

Şoför Saidin idaresindeki otomobil Edirnekapı caddesinden geçerken vatman Hasanın tramvayile çarpışmıştır. Çarpışmada tramvay ve otomobilin ön kısımları parçalanmıştır.

Şoför Şabanın otomobili Beşiktaş caddesinde vatman Mehmedin tramvayile çarpışmıştır. Otomobilin ve tramvayın yan tarafları ezilmiş, kimse yaralanmamıştır.

Hasan adında bir arabacı dün arabasile Sirkeci caddesinden geçerken Yorgi adında bir adama çarparak ağır yaralamıştır.

Yeni tramvaylar

Ortadan birinci ve ikinci mevki olmak üzere ikiye ayrılmış olan yeni tramvay arabaları Taksimle Sirkeci arasında işlemeğe başlamıştır.

Eski Unkapanı köprüsü

Eski Unkapanı köprüsü Eyübün önüne çekilmişti. Köprünün burada çamura gömülmekte olduğu haber veriliyor.

Liman ve gümrük idareleri

Liman umum müdürlüğü kânunusaniye kadar bütün teşkilâtile Merkez ırhtım hanına nakledilmek için emir almıştır. 1 kânunusaniden itibaren gümrüklerde Çinili rıhtım hanında faaliyete geçeceğinden her iki idare bütün işlerini bir tek büroda görmeğe başlayacaktır.

Liman idaresinin muhtelif bürolara aid olan işlerini Merkez rıhtım hanında merkezî vaziyette teşkil edilecek olan ve gümrüklerin bütün işlerini de Çinili rıhtım hanında kurulması kararlaştırılan büro idare edecektir. Bu suretle iş sahiplerinin gümrük ve liman idarelerinde olan işleri kolayca ve en kısa zamanda görülmüş olacaktır.

Bir çırpıda

Cüceler memleketi

Yer yüzündeki cüceler faaliyete geçmişler. Bu koca dünyanın üzerinde kendilerine mahsus bir hükûmet kuracaklarmış... Bu cüceler memleketinde yapılacak fabrikalar her türlü eşyayı cücelerin boylarına göre çıkaracakmış. Evler, nakil vasıtaları, caddeler, her şey her şey cücelerin boylarına göre olacakmış.

Makul bir fikir doğrusu. Yalnız makul değil, ayni zamanda da kazançlı bir iş. Aferin cücelere doğrusu kazancın yolunu keşfetmişler. Yer yüzünde böyle bir «cüceler diyarı» kurulunca küçük boylu insanlar dünyanın seyyahını kendi memleketlerine toplıyacaklardır. Seyahat meraklısı, garip yerleri görmek heveslisi ne kadar zengin varsa doğru oraya koşacaktır...

Desenize ki çocukken okuduğumuz «Guliver cüceler memleketinde» ismindeki meşhur roman yakında bir hakikat haline girecek... Fakat bu cüceler memleketine sayahate gidecek olan büyük boylu cüce olmıyan insanların hali nice olur bilmem... Yatacak otel bulmak meselesi... Binecek tramvay bulmak... Otomobil bulmak... Maamafih cüceler memleketindeki turing klüp memleketine seyyah celbi için bunları da tabiî düşünecektir... Küçücük küçücük apartımanların yanında büyük tavanlı oteller.. içlerinde bizim boyumuza göre karyolalar ve kapılarında birer lâvha: «Devler oteli»...

Cüceler kendi memleketlerinde kuracakları fabrikalarda her şeyi kendi vücutlarına göre yapacaklarmış...

Diğer taraftan cücelerin ayrı bir hükûmet kurmalarının başka bir sebebi daha varmış.

Cüceler şöyle diyorlarmış:

— Biz cüce erkekler boylu poslu bir kadınla evlenemiyoruz. Boylu poslu bir erkeğin de bir cüce kadınla evlendiği görülmüş şey değildir. O halde kendi yağımızla kendimiz kavrulalım ve ayrı bir yurd teşkil edip orada yaşayalım..

İşte kazın ayağı öyle değil... Gûya cüceler uzun boylu insanları beğenmiyorlarmış, onlarsız yaşayabilirlermiş gibi konuşuyorlar... Halbuki bundan bir müddet evvel cüceler üzerinde büyük tedkikat yapan meşhur bir ruh doktoru diyordu ki:

— İnsanların kendilerinde olmıyan şeyleri sevdikleri iddiası doğru değildir. Meselâ mutlaka bir sarışının bir esmere, bir esmerin bir sarışına meftun olması icap etmez. Lâkin cücelere gelince iş değişir. Dikkat ediniz, bütün cüceler uzun boylu insanlara bayılırlar. Bilhassa cüce erkekler uzun boylu kadınlara meftundurlar.

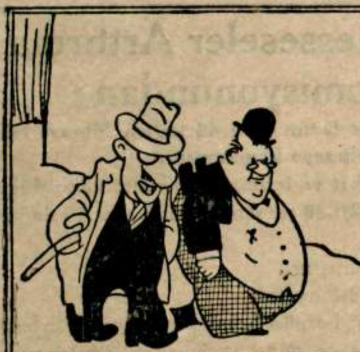
Doktorun hakkı vardı. İstanbulun en meşhur iki kısa boylu adamile görüşmüştüm. İkisi de hayatlarında ne zaman âşık olmuşlarsa gayet uzun koylu kadınlara abayı yakmışlardı. Meselâ boyunun kısalığile meşhur bay Simon bana anlatmıştı. İlk gençliğinde pek uzun boylu bir tiatro artisti için yanıp tutuşmuştu. Cüceler ne kadar ayrı memleket kursalar, ayrı yaşamağa çalışsalar gene bizi arıyacaklardır...

Yalnız bir şey değil... İnsanın bu cüceler memleketi kurulduktan sonra boyu biraz kısa olsa sokakta:

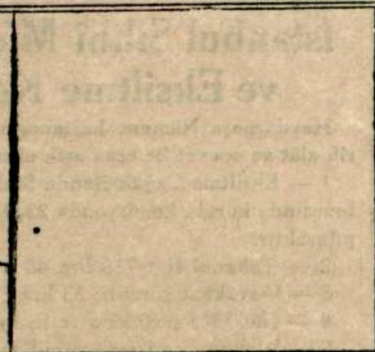
— Vay efendim.. sizin memleketten ne haber?. Küçük eşya çıkaran fabrikalar kuruldu mu?.. diye alaya başlıyacaklar..

H. F.

Bay Amcaya göre...

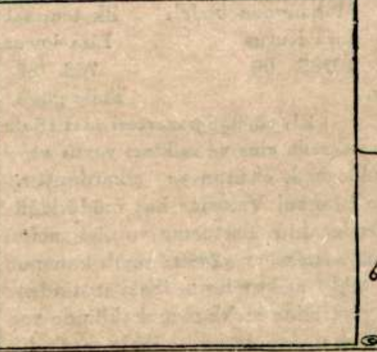
— (...) Direktörlüğüne (...) tarihinde bir istida verdim Bay Amca...

... Bir ay bekledim, cevap çıkmadı...

... Bir istida daha yazdım...

... Gene cevap yok!... Şimdi ne yapmalı dersin?

B. A. — Cevaplı telgraf çek!...
— Ne diye?...
B. A. — (Sıhhatinizin işarı) diye!..

Ankaradaki maçlar

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Ve bu candan tezahürata selâmla mukabele ettiler.

Oyun devam ediyor. Bir Altınordu hücumu Hüsamettin topu tuttu. Hakemin düdüğü, acayip bir karar: Penaltı.. sıkı bir şüt ve gol.. Herkes düşünüyor. Acaba Fenerbahçeliler de Galatasaraylıların akibetine mi uğrayacak.. fakat Fenerbahçeliler çok canlı oynamaya başladılar, mağlûbiyetten kurtulmak için çalışıyorlar. Oyun İzmir nısıf sahasında oynanıyor, hücumlar biribirini kovalıyor. Seyircilerde Fenerbahçenin gol çıkaracağına bir kanaat var.

Oyun şekli bunu bütün açıklığıyla gösteriyor.. Fenerliler o kadar canlı oynuyorlar ki Altınordu müdafaası bunalmış bir vaziyette..

Bu sırada üst üste muhakkak denecek iki gol kaçtı. Devrenin bitmesine on dakika var, ortadan bir hücumla Ali Rizadan güzel bir pas alan Naci, sıkı bir sağ şütle topu Altınordu ağlarına taktı. Devre Fenerbahçenin akınları arasında 1-1 beraber bitti.

İKİNCİ DEVRE

İkinci devre oyun ilk dakikada Altınordu nısıf sahasında oynanmaya başladı. Altınordu müdafaası bu hücumları kesmek için çok müşkülât çekiyordu. Bilhassa Fener muavin hattı güzel bir oyun oynuyor. Bu sırada başbakan teker teker oyuncuların isimlerini Şükrü Saraçoğlundan sormakta idi. Güzel bir oyun seyrediyoruz. Hesaplı paslar sıkı şütler...

Fenerbahçe bugün bir Avrupa oyunu oynuyor. Fener üç ortası çok iyi. Bilhassa Ali Riza mükemmel. Niyazi karşı taraf müdafaası için daima tehlike.. yalnız Fener müdafaasında Fazıl penaltıya sebeiyet vermenin asabiyetiyle bugün çok fena bir gününde...

Fener hücumları tevali ediyor. Sağdan bir hücum sıkı bir şüt topu kaleci tuttu. Fakat şüt o kadar sıkı ki Ali Rizanın hafif bir dokuşu ile kaleci topla beraber ağlara takıldı. Gol..

Altınordu kalecisi oyunu terketti. Ve diğeri yerine girdi. Artık maçın neticesi belli olmuştu. Oyunu yalnız Fenerbahçe oynuyor.

Hakemin fena idaresile güzel oyun sert ve tatsız bir şekil almıştı. Şunu da şurada kaydedelim ki, antrenörlerin böyle maçlarda hakem durmasına federasyonun müsaade etmesini hiç doğru bulmadık. Bu suretle federasyon bu antrenörlere karşı futbolcülerin itimadını tamamiyle sarsmış oluyor. Arada sırada, önünde bulunan başbakana bakıyorum. O da kendini oyunun heyecanına kaptırmış daima Şükrü Saraçoğlundan izahat alıyor.

Bir İzmir hücumu Hüsam çok güzel bir kurtraış yaptı. Derhal Fenerliler mukabil hücuma geçtiler, sağdan olan bu hücumda Nayiz, uzaktan topu kaleye şandelledi. Topda kaleciyi aşarak ağlara takıldı. Üçüncü gol...

Oyun bu suretle 3-1 Fenerbahçenin galibiyetile neticelendi.

Şimdi Fenerbahçe Ankaragücü birinciliği, Galatasaray - Altınordu üçüncülüğü paylaşmak için karşılaşacaklardır. Bakalım bu güzel stadın açılış hatırası olacak olan bu kupa hangi takıma nasip olacak.

ALTINORDU KAFİLE REİSİ NE DİYOR ?

Ankara 16 (Telefon) — Oyundan sonra kendisi ile görüştüğüm kafile reisi, Altınordu takımını teşkil eden oyuncuların ekserisinin genç ve henüz antretanman görmemiş ve hattâ bir kısmının ikinci takım oyuncularından alınmış oyuncular olduğunu, mağlûbiyetin bundan ileri geldiğini söylemiştir.

GALATASARAY KAPTANI DYOR Kİ..

Galatasaray kaptanı Avni de Galatasrayın dünkü yenilmesinin hiçte tabiî olmayan sebeplerden ileri geldiğini söyliyerek ded ki:

— Biz Ankaragücünü her zaman yenebiliriz. Her zaman ve her istedikleri yerde karşılaşmaya hazırız.

Alenî teşekkür

Hayli zamandanberi çekmekte olduğum mide rahatsızlığından beni kurtaran ve midemi tamamile çıkarıp yeni bir mide koyarak beni daimî iztırabımdan kurtaran Haydarpaşa nümune hastanesinin hazık aperatörü Bay Feridun Şevket, Bayan İffet, Rauf Yetkin ve general Tevfik Sağlam, Bayan Müfide, Bay Müfitle baş ve diğer hemşirelere ve bu kıymetli müessesemizin baş hekim ve diğer bütün doktorlarına ebedî minnet ve şükranlarımı bildirmeği bir borç bilirim Neriman

ÖLÜM

Eski Emlâk Umum müdürü

Bay Ömer Lütfü Tekeli

Vefat etmiştir. Merhum, üçüncü genel müfettiş Tahsin Uzerin dayısı, Liman İşleri idaresi mürakibi Cemal, İnhisarlar idaresi memurlarından Hikmet ve Tayyare Cemiyeti müfettişlerinden Kemal Tekelilerin biraderi ve Hermann Spirer Şirketi müdür muavini Fahreddin Tekelinin babasıdır. Cenazesi bugün saat 2 de Arnavutköyünde Çeşme sokağında kâin 8 numaralı hanesinden kaldırılarak namazı Bebek camiinde kılındıktan sonra Rumelihisarında defnolucakatır. Cümlesine taziye eyleriz.

BİR TAVZİH

İbrahim Tokay tarafından Bursa nüshası diye çıkarılan «Ülkü» adlı mecmuasının Halkevimizle hiç bir ilişiği yoktur. Her hangi bir düşünceye yer vermemek üzere ilânı uygun görülmüştür. **Bursa Halkevi**

Beyoğlu Halkevinden: Evimizin yıllık kır koşusu 20/12/936 pazar günü saat 9,30 da, hava yağışlı dahi olsa, Şişli tramvay deposundan başlıyacaktır.

3000 ve 5000 metre üzerine tertip edilen bu koşulara bütün mektep ve klüpler iştirâk edebilir.

TÜRKÇE VE MODA DERSLERİ

Şişli Halkevinden: Moda ve biçki, çiçekçilik, şapkacılık ve Türkçe derslerine 18 Birinci kânun cuma günü başlanacaktır. Kaydedilenlerin ve diğer isteklilerin her gün Nişantaşı Rumeli caddesindeki Halkevimize gelmeleri.

Güzel Sanatlar Birliği Resim Şubesinden:

Senelik kongre 22 ilk kânun 936 salı günü saat (15) de Alayköşkünde toplanacaktır. Âzanın gelmeleri.

DÜNYADA neler oldu neler oluyor?

HAVAY ADALARI

Havay adalarına dünyanın cenneti diyenler pek de haksız değillerdir. Yaz kış mülâyim havaları, ılık, kumlu denizi, mavi seması ile orası cidden cennete benzer. Fakat oraya giden seyyahlar sade yeryüzündeki güzellikleri doya doya seyirle iktifa etmemektedirler. Havay adalarının deniz altı ayrıca bir ilimdir. Burada güzel nebatlara acaip balıklara ras gelirsiniz. Havayda bütün dükkânlarda ucuz fiatte dalgıç başlıkları satılır. Bunları kafalarına geçirenler deniz dibinde rahat rahat gezebiliyorlar.

Amerikalı güzel turiste bakın nasıl bir iştiyakla denizler altında seyahata hazırlanıyorlar. İşte bir deniz kızı!..

KAZALARA KARŞI

Dört kişiye bir otomobil düşen Amerikada pek çok otomobil kazası olur. Yapılan istatistiğe göre, kazaların çoğu da gecelri oluyormuş. Geceleri tenha şoselerde, asfalt yollar üzerinde son süratle giden şoförler yayaları yanlarına yaklaştıktan sonra görebilmektedirler. Halbuki bu kadr yaklaşıktan sonra iş işten geçmiş olmaktadır. Otomobilin durmasına imkân yoktur. Zavallı yaya kendisini ya hastanede, ya mezarda bulur!.

Bu kazaların önüne geçilmesi için birçok tedbirler düşünülmüşse de hiç birinin para etmediği anlaşılmıştır.

Geçenlerde bir Amerikan gazetesinde birkaç genç kız arandığına dair bir ilân çıktı. Kızlara ne gibi bir iş verileceği tasrih edilmiyordu.

Müracaat eden kızlara hiç bir şey sorulmadan kabul edildikleri bildirildi. Yalnız geceleyin ortalık karardıktan sonra gelmeleri rica edildi. Bu gece davetine icabete cesaret edenlere iki tane kristal ayak bileziği takıldı ve şoseye çıkarıldılar. Yolda tabii bir hızla yürümeleri söylendi. Arkadan hızla bir otomobil geliyordu. Otomobilde tecrübeyi yapanlar vardı. Kızların ayaklarında kristal parladığı için yolda yolcu olduğunu 200 yardadan farkettiler. Fakat kristaller çıkarılınca yolcuların ancak 20-25 yardadan farkedilebildiği meydana açıktı. Bu suretle bu bileziklerin kazalara nihayet vermeye yarayacakları anlaşılmış oldu.

KARINCA DÜŞMANI

Karıncalara sade ahçılar düşman değildir. Resmini gördüğünüz pangolin ismindeki hayvan da karıncaların baş düşmanıdır. Yalnız ahçılar gibi o karıncaları öldürmez yer. Uzun bir dili vardır. Ön ayaklarındaki kuvvetli, sivri pençeler sayesinde karınca yuvalarını yıkar ve bir karınca kalabalığına ras gelir gelmez uzun dilini uzatır. Karıncalar istedikleri kadar çırpınsınlar, bu dilden kurtulamazlar, çünkü dil yapışkandır.

Pangolinin en şayanı dikkat tarafı vücudünün kalkan veya balık pulu gibi pullarla kaplanmış olmasıdır. Bu kalkanlar onu düşmanlarından korur. Kuyruğu vücudünden uzundur. Kedi gibi ağaçlara tırmanmasına yardım eder.

Bu karınca yiyen hayvandan ancak Londra hayvanat müzesinde bir nümune mevcuttur. Çünkü yakalanmaları gayet zordur. Yaklandıktan sonra ise pek yaşamazlar üçnkü ancak diri karınca ile beslenmektedirler yaz kış karınca tedariki kolay bir şey değildir.

ARILARIN DOSTU

Resmini gördüğünüz adamın üstünde 40,000 arı olduğu tahmin edilmektedir. Bu adam İngiliz kâşiflerinden Mon Masondur.

Mason bir gün oturduğu kasaba halkını doktorlar dahil olmak üzere bahçesine davet etmiş ve onlara harikulâde bir şey göstermiştir. Beline kadar soyunduktan sonra arı kovanına yanaşmış ve elleri ile var kuvvetile kovanı alt üst etmiş. Kızan arılar üstüne üşüşmüşler. O hiç aldırış bile etmemiş. Halk hayrete düşmüş. Doktorlar Masonun gülümsemesini görünce arıların ısırmadığı arı yetiştiricilerden biri olduğu kaanatine varmışlar. Fakat Mason vücudünden arıları koğduktan sonra doktorlara yaklaşmış, cildini göstermiş:

— Bakınız! demiş.

Muayene eden doktorlar iğne yerlerini saymışlar:

— Tam 742 tane. Peki acımıyor mu, bu kadar iğne lâaletayin bir kimseyi öldürmeye kâfi!.

— Acısa böyle durur muyum?.

— Peki sende fakirlik var mı?. Zihnini başka şeylerle meşgul ederek acıyı tamamile unutmak iktidarı var mı?

— Orası benim bileceğim şey!..

— Senin bileceğin şey mister Mason amma, biz de sana Allah akıllar versin deriz, acıtsın acıtmasın arılara kendini sokturmaktan ne zevk duyulur!..

Sancak Türkleri matem tutuyor

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Hama 16 (Hususi muhabirimizden) — Reyhaniyede bulunan bazı Arap dükkâncıları tahrik edilerek Türkler ve Çerkesler aleyhine sevk edilmek istenmişlerdir. Halbuki bu tahrikâta ne Türkler ve ne de Çerkesler ehemmiyet vermemişler ve tahrikçileri aralarından kovmuşlardır. Tahrikçiler davalarında muvaffak olamayınca Kırıkhan istihbarat zabitine müracaat etmişler, altı Türk ve yedi Çerkes gencini tevkif ettirmişlerdir.

İskenderun müddeiumumisi tevkif edilmiş olanların tahliyesini ısrarla talep etmiş ise de istihbarat zabiti 13 gencin hapse altılmasını emretmiştir. Halk bu kanunsuz hareketten çok müteessirdir.

Halep 16 (Hususi muhabirimizden) — Antakyanın değerli şahsiyetlerinden İzzet ve amcazadesi hükûmet tarafından şiddetle taharri edilmektedir.

PROTESTOLAR

Lazkıye 16 (Hususi muhabirimizden) — Mandater devlet memurları intihap işinde muvaffakıyetsizliğe uğradıktan sonra Sancakta satılmış bazı adamlar vasıtasile Sancağın Suriyenin parçası olduğuna dair mazbatalar toplamağa başlamışlardı.

Sancağı temsil salâhiyeti olmıyan bu adamların hareketleri Sancak halkı tarafından nefretle karşılanmıştır.

Sancak halkı bu mazbataların muhteviyatını protesto etmek üzere hazırladıkları mazbataların suretini Milletler Cemiyetine ve Türkiye Cumhuriyeti hükûmetine göndermişlerdir.

Sancağa bir heyet gidiyor

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Fransızlar Türkiye ile dostluklarından ve meseleyi halletmek için âzamî hüsnü niyet göstereceklerinden pek ısrarla bahsediyorlar.

SANCAĞA GİDECEK HEYET

Biz Sancağa Cemiyetin idaresi altında bitaraf jandarma kuvveti gönderilmesini, bu suretle Sancakta sükûn, emniyet teessüs ettikten sonra ciddî ve bitarafane anket yapılmasını istemiştik.

Fransız heyetile üç gündür geceli gündüzlü temas ve münakaşalardan sonra Fransızlar teklifimizi kabul etmediler. Sadece üç kişilik bitaraf müşahede komisyonu gönderilmesinde ısrar ettiler. Bu heyete bir Türk, bir Fransız âza ilâve edilmesini istedik, Türk âza da olursa bu komisyonun Türikey hudutları içinde anket yapabilmesini şart koydular, bunu reddettik.

HARİCİYE VEKİLİMİZ PARİSE GİDİYOR

Fransız Hariciye nazırı M. Delbos, Hariciye vekilimiz B. Rüştü Arası Parise davet etti. B. Rüştü Aras bir iki güne kadar Parise giderek meselenin esası hakkında ilk temasa başlıyacak ve yılbaşından evvel Ankaraya dönecektir.

Fransa sarih haklarımızı tatmin edecek bir hal sureti teklif ederlerse yılbaşından sonra iki hükûmet ve konsey raportörü arasında temas ve müzakerelere devam edilecek ve mesele konseyin 18 kânunusani içtimaında hallolunacaktır.

Fransız matbuatının neşriyatı umumiyetle iyidir.

Cenevre 16 (A.A.) — Havas bildiriyor: Mazbata muharriri olan İsveç Dışbakanı M. Sandler ile B. Tevfik Rüştü Aras ve M. Vienot arasında mazbata muharririnin raporu münderecatını tesbite matuf görüşmeler devam etmektedir.

Müzakerede henüz, B. Tevfik Rüştü Arasın konseyde rey verilirken, istinkâf etmek fikrinden mütevellid müşiklâta tesadüf edilmektedir.

Bununlar beraber, konsey kararını müteakip, B. Tevfik Rüştü Arasın, ihtilâfın doğrudan doğruya noktai nazar teaitisi suretile kati bir sureti halle raptı için, Parise gitmesinin kararlaşmış olduğu anlaşılmaktadır.

Cenevre 16 — Havas ajansının hususî surette gönderdiği muhabiri bildiriyor: Milletler cemiyeti konseyi Türk ve Fransız delegelerini dinledikten sonra Sancak meselesi için bir mazbata muharriri seçmiştir. Mazbata muharriri İsveç Hariciye nazırı M. Sandler'dir. Mazbata muharriri, iki tarafla görüşerek, gelecek toplantıya kadar bu mesele hakkında bir teklif hazırlayacaktır.

Cenevre 16 (A.A.) — Havasın hususî surette gönderdiği muhabiri bildiriyor:

Sandler - Rüştü Aras - Vienot görüşmeleri hakkında alınan malûmata göre, B. Tevfik Rüştü Aras, Ankara ile temastan sonra, meselenin esasına taallûk eden tekliflerde bulunmuştur.

B. Tevfik Rüştü Aras, Sancakta bir Fransız delegesinin ikamet etmekte olduğunu ileri sürerek, İskenderuna gidecek olan bitaraf müşahitlere bir Türk delegesinin iltihakını istemiştir.

Sancaktaki Fransız delegesi İskenderun ve Antakyada manda sıfatile mutad idare işlerini görmekte olduğu gibi Fransız vaziyetinin esas prensibi de konsey tarafından tamamen tahaffuzi mahiyette ittihaz edilecek olan tedbirlerin mandater devletin salâhiyetlerine halel getirmemesidir. Bir Türk delegesinin mevcudiyeti, Türkiyeye İskenderun ve Antakya üzerinde bir nevi mürakaba hakkı vermek neticesine varacaktır.

Konseyin bugünkü celsesinden evvel bir anlaşma hasıl olacağı ümit edilmektedir.

KONSEYDEKİ MÜZAKERELER

Cenevre 15 — Türkiye Hariciye vekili B. Tevfik Rüştü Aras dün Milletler Cemiyeti konseyinde İskenderun Sancağı hakkında uzun beyanatta bulunmuştur. Hariciye vekilimiz Sancaktaki Türklerin bugünkü müşkül vaziyetinin bir takım emniyet tedbirleri alınmasını zaruri kıldığını söyledikten sonra demiştir ki:

«Âli meclis Suriye üzerindeki mandayı Fransaya vermiştir. Fakat Sancak coğrafi, siyasi ve hukuki bakımdan tamamen ayrıdır. Sancak hakkında hiç bir manda verilmemiştir.»

Dr. Tevfik Rüştü Aras budan sonra 1921 ve 1923 muahedelerinin İskenderun ve Antakya muhtar mıntakası için Türkçeyi resmî lisan olarak tanıdığını ilâve ederek:

«Sancağın Türk ehalisi, Türkiye için daima birinci derecede ehemmiyette bir millî unsur teşkil eyliyecektir» demiştir.

Dr. Tevfik Rüşüt Aras, Sancaktaki Türk unsurlara yapılan tazyiklere geçerek bugünkü sükûnun süngü ile birleştirilen ve hiç bir hakkı olmıyan Suriyenin lehine ve hiç bir şey pahasına Suriyeye tabi olmak istemiyen ehalinin en kudsi menfaat ve hakları aleyhine bir sükûn olduğunu, fakat konseyin objektif surette tedkikat yapması ve bu mühim meselede doğru ve hakkaniyetli bir sureti hal bulunması için haklara hürmet eden bir sükûn lâzım olduğunu söylemiş ve demiştir ki:

«Bunun için bu ihtilâf devresinde Milletler cemiyetinin Sancak mukadderatını eline almasını, Fransız kıtaları ile Türkiyeye ve Türklere aleyhtar unsurlardan mürekkep kıtaların münaziünfih araziden çekilmesini, Milletler cemiyetinin bir komiserinin fili emri altında ufak bir bitaraf jandarma kuvvetinin bu mıntakaya gönderilmesini, Türkiye Fransa ve Suriye tarafından hiç bir yeni hadisenin, hakkında karar verilecek vaziyet üzerinde fena tesir icra edememesini, ve nihayet alâkadarlar arasında bir anlaşma vukua gelmesi ve yahut yüksek müessesenizin müessir surette müzakere edebilmesi için müsaid bir havanın yaratılmasını milletler cemiyetine teklif etmiş bulunuyoruz.»

Dr. Tevfik Rüştü Aras, bir uzlaşma sureti halli için en emin garantiyi Fransa ile Türkiye arasındaki derin ve samimî dostluğun teşkil ettiğini sözlerine ilâve etmiş, bu ihtilâfın geçici olduğunu ümit ettiğini, iki memleket arasındaki münasebetlerin hiç bir zaman bu kadar sağlam ve sıkı olmadığını söyledikten sonra:

— «Hükûmetim, büyük hassasiyetimizi anlamakta ve bu elim ihtimalde bize yardım etmekte Fransız hükûmetinin başta geleceğinden emindir.» demiştir.

FRANSIZ DELEGESİNİN NUTKU

Cenvre 15 — Fransız murahhası M. Vienot Milletler Cemiyeti konseyinin 1930 da akdettiği celsede İskenderun meselesinde Fransanın noktai nazarını izaha başlarken Fransanın Türkiyeye samimi ve derin dostluk bağlarile bağlı bulunduğunu, ve her iki tarafın isteklerini uzlaştırmayı katî surette ümit eylemekte olduğunu söyledikten sonra Türk tezine karşı 1921 ve 1923 de yakın şark devletlerine ait olarak imzalanan metinlerin tahliline geçmiştir.

M. Vienot bundan sonra Milletler Cemiyetinin 1930 da yakın şark devletlerinin organik statülerinin tasvip edilmiş bulunduğunu ve statü mucibince Sancağın Suriye kanunu esasisi ile ve hususî bir organik rejim ile idare edilmekte bulunduğunu hatırlatarak: «Sancağın müstakil bir devlet haline getirilmesi Ankara anlaşmasında mevcut değildir.» demiştir.

M. Vienot maamafih konseyin vereceği kararda serbes olduğunu da kaydetmiş, Türk murahhaslarının söylediği gibi Sancağın hâlen muazzam bir askerî tazyik altında olmadığını, bunun kargaşalıklar çıkmaması için mahallî tedbirlerden ibaret olduğunu söyledikten sonra nihayet demiştir ki:

« Fransız hükûmeti, hudutta ve Sancakta hadiseleri önlemeği istihdaf eden hükümlere muvafakat etmeye hazırdır. Bununla beraber, aşağıdaki mülâhazaları göz önünden ayıramaz:

Mandater devletin bazı salâhiyetleri vardır ki bunu ona manda tefviz eylemiştir.

Mandater devlet, kendi salâhiyetlerine tecavüz eden ve bu mandanın kısmen taliki demek olan tedbirlere müsaadekâr olamaz. Fransız hükûmeti, bu sebepten, hududun her iki tarafına bitaraf müşahitler gönderilmesi tavsiyesini ileri sürmektedir. Eminim ki, bu tedbirler dehrhal alâkadar mıntakalarda sükûnu tevlit edecektir.»

HARİCİYE VEKİLİMİZİN CEVABI

Cenevre 15 — Milletler Cemiyeti konseyinin bu sabahki toplantısında B. Tevfik Rüştü Aras, M. Vienotnun uzun izahatına cevap vermiş ve demiştir ki:

— Milletler Cemiyeti âzası sıfatile şimdiden tebarüz ettirmek isterim ki, konseyin ancak idare bakımından tavsiyelerde bulunabileceği manda altında bulunan bir erazide iki mıntaka için gayri müsavi bir idare tarzı vazedilemez. Filhakika, böyle bir vakia, konseyin salâhiyetini aşmadan ve sebebi mevcudiyetini inkâr etmeden hukuki ve siyasi esaslar teşkil edemez. Şimdilik bu kısa müdahale ile iktifa etmekteyim. Meslekdaşım Fransız delegesinin taşıdığı uzlaşma hissiyatını kendimde duyarak, şimdi karşımıza çıkan pratik meselelerin halli için mazbata muharriri ile müzakerelere girişmeye hazır bulunmaktayım.

Cenevre 15 (A.A.) — Milletler Cemiyeti konseyinin bu akşam İskenderun meselesine tahsis edeceği celse yarına talik edilmiştir.

SİYASÎ İCMAL

Ispanya işleri

İspanya hükûmetinin müracaatı üzerine toplanan Milletler cemiyeti meclisi beklenildiği veçhile İngiltere ile Fransanın son yaptıkları teklifi tasvip etmekten başka bir iş yapmadı. Habeşistan imparatorluğunun mevcudiyet ve istiklâlinin mahvolmasının önüne geçemiyen Milletler cemiyetinin İtalyanın bu defa Almanyanın da iştiraki denizden ve karadan İspanya işlerine karışmasına ve ayni zamanda Sovyetlerin de iddia edildiği veçhile İspanya hükûmeti tarafına yardım eylemesine müessir surette müdahalede ve mümanaatta bulunamıyacağı aşikâr bulunduğundan İngiltere ile Fransa bu müesseseyi büsbütün iflâstan kurtarmak için daha evvel malûm teklifi devletlere bildirmişlerdi.

Milletler cemiyeti meclisi, kendi reisi bulunan Şili murahhasının Madriddeki sefaretlere iltica eden binlerce adamın ve çoluk çocuğun bu müessesenin himayesi altında harice gönderilmesi için yaptığı teklifi bile arkasını getiremiyecek korkusu ile kabul etmemiştir. İtalya, Milletler cemiyetinin herhangi kararını tanımıyacağını anlatmak için meclise azası bulunan murahhasını bile göndermemiştir. Cenubi Amerikanın İspanyol ırkına mensup devletleri şimdiki İspanya hükûmeti aleyhtarı bulunduklarından mecliste bunların mümessili bulunan hattı üstüva cumhuriyeti murahhası da İtalya gibi fevkalâde toplantıya iştirak etmemiştir. Hülâsa İspanya hükûmetinin İtalya ile Almanyanın general Franko hükûmetini tanımalarına karşı Milletler cemiyetine yaptığı müracaattan kendisi için ameli bir netice hasıl olmamıştır.

Bu müracaatın yapması muhtemel olan fena tesirlerin önünü almak için İngiltere ile Fransanın ayrıca alâkadar devletlere yaptıkları teklife Berlindeki anlaşmaya binaen Almanya ve İtalya ayni zamanda almak üzere mealleri tamamile müttehid cevaplar verdiler. Bu cevaplar pek çok kayıt ve şartları ihtiva eylediğinden İngiliz - Fransız, teklifinin tatbikine şimdilik imkân bırakmamaktadır. Şu kadar var ki, müzakere kapısı açık bırakıldığından uzlaşma ümidi pek zayıf olsa da hâlâ vardır.

Haftalık piyasa

İhracat piyasasında sıcaklık devam ediyor

Bayram tatilleri münasebetile piyasada işler az olmuştur. Fakat haftanın diğer günlerinde daha fazla faaliyet göze çarpmıştır. Esasen bu haftalar ihracat ticareti bakımından en hararetle geçen haftalardan sayılabilir. İhracat maddelerimiz, tüccarın yüzünü güldürecek kadar iyi satılmaktadır. Diğer taraftan, arazi sahibi köylünün de vaziyeti geçen seneye nisbetle daha iyidir. Bunu, Düzceden gelen bir tacirin ağzından şu suretle öğrenebiliriz:

— Bu sene ziraî mahsulâtın fiatleri iyidir. Arpa, buğday, mısır hasılı bütün hububat para ettiği için köylü elindeki malı piyasaya dökmemiştir, köylü buhran ve sıkıntı içinde olduğu zaman, derhal elindeki malı piyasaya çıkarmak mecburiyetinde kalır. Fiatleri düşürür. Bu sene böyle olmamıştır. Köylü ihtiyacı olduğu zaman, piyasaya mal vermektedir. Bu vaziyet yakın senelere kadar görülmemişti.

İHRACAT MADDELERİMİZİN VAZİYETİ

Bu hafta içinde ihracat maddelerimizin geçirdiği vaziyeti, birer birer aşağıya yazıyoruz:

Buğday — Türkiye buğdaylarına dış piyasalardan olan talepler artmaktadır. Türkiye buğdayları dış piyasalarda şimdiye kadar görülmemiş bir şekilde rağbet görmektedir. Alıcılarımızın başında, Almanya, İngiltere, İsviçre bulunuyor. Yumuşak buğdaylarımız birkaç sene sonra Avrupa piyasasında daha çok rağbet kazanacak, bu suretle Türkiye, buğday ihracatçısı mevkiine girecektir.

Bu hafta içinde satışlar hararetli geçmiştir. Bu yüzden yumuşak buğday fiatleri 5 kuruş 30 paradan 6 kuruş 10 paraya kadar yükselmiştir.

Arpa — Piyasa hararetlidir. İtalyaya az miktarda ihracat devam etmektedir. Türkiye - İngiltere ticaret anlaşmasının, arpa ticareti üzerinde iyi tesirleri görülmüştür.

Klering yolile yapılan ihracat gittikçe genişlemektedir. Bilhassa biralık arpalar istenilmektedir.

DOKUMA HAM MADDDELERİ

Tiftik — Piyasa yükselmektedir. Bir taraftan Sovyet ticaret dairesi, diğer taraftan, İngiliz firmaları biribirlerine rekabet edercesine, piyasadan mal almaktadırlra. Bu hafta içinde Sovyetler 100 ton mal almışlardır. Sovyet dairesinin piyasadan daha ziyade tiftik alacağından bahsedilmektedir.

Yapağı — Piyasa canlanmıştır. Rumeli yapağılarına karşı Alman firmalarının talepleri devam etmektedir. Fiat 50 den 60 kuruşa yükselmiştir. Diğer taraftan, Sovyetler de yapağı piyasasile alâkadar olmuşlardır. Fiatlerin daha ziyade artacağı ümid edilmektedir.

Pamuk — Alman firmalarının Adana, İzmir mıntakasından olan mübayaatı devam etmektedir. Pamuğun bu sene çok para etmesi, zürraı pamuk zeriyatına teşvik etmektedir. Ege mıntakasında birçok sahalar, pamuk zeriyatına ayrılmıştır. Gerek dahilî fabrikaların talepleri ve gerekse dış piyasalardan olan siparişler yüzünden gelecek sene pamuk istihsalâtının daha ziyade artacağına şüphe yoktur.

YUMURTA VE BALIK

Yumurta piyasasındaki durgunluk devam etmektedir. Bu durgunluk içinde ufak partiler halinde Çekoslovakya, İtalya, Yunanistana ihracat olmaktadır.

Balık ihracatına gelince, iki üç haftadanberi tuzlu balık ihracatı artmıştır. Yafaya, Bulgaristana mühim miktarda tuzlu balık sevkedilmektedir. Yunan motörleri, limanımızdan kefal balığı almaktadır. İtalyaya da torik gönderilmektedir. Fakat İtalyan firmaları torik balıklraına pek düşkün fiat teklif etmektedir. Bu yüzden balık ihracatçılarile İtalyan firmaları arasındaki pazarlıklar uzun sürüyor.

YAŞ VE KURU MEYVALAR

Fındık — Fiatlerin artacağı hakkındaki ümidler henüz tahakkuk etmemiştir. Maamafih yılbaşı, ve yortular münasebetile piyasalar ihtiyaçlarını temin etmişlerdir. Fiat 66-67 kuruş arasındadır.

Portakal — Fiatler yükselmektedir. Almanyadan talepler artıyor. Bilhassa Rizenin ekşi portakalları Alman piyasasında büyük rağbet görmektedir. Son günlerde Türkiye mandalinalarına karşı talepler başlamıştır. Şimdiye kadar bizde yetişen mandalinalar ancak dahilî piyasa ihtiyacına kifayet ediyordu. Rizede son birkaç sene içinde mandalinaya karşı büyük rağbet başlamıştır. Bu yüzden mandalina istihsalâtı artmıştır. Bu artış neticesinde, mandalina ihracat maddeleri arasına girmiştir.

Elma — Rize mıntakası yaş meyva ihraç eden en mühim bir ticaret mıntakası haline girmiştir. Şimdiye kadar Rize portakalları yalnız iç piyasaya satılırdı. Bir iki senedenberi Almanyaya gönderilmektedir. Bu sene Rize elmaları dış piyasalarda bilhassa Alman piyasasında müşteri bulmaktadır.

Rizenin portakal, mandalina, elma gibi meyvaları dış piyasalarda daha çok rağbet kazanacaktır. — *H. A.*

Yeni ticaret ataşeleri gittiler

Şehrimizdeki ihracat tacirlerile temaslarda bulunan yeni ticaret ataşelerinin bir kısmı vazifelerine başlamak üzere şehrimizden ayrılmışlardı. Diğer ataşeler de tacirlerin dileklerini dinlemiş ve bayram içinde mahalli memuriyetlerine hareket etmişlerdir.

İzmir ormanlarında kaplanla bir mücadele

İki kişi yaralandı, kaplan kaçmağa muvaffak oldu

Veli ve oğlu Hasan İzmir memleket hastanesinde

İzmir (Akşam) — İzmir ormanlarında arasıra görülen kaplanlar, müessif bazı vakalara sebebiyet vermektedirler.

Değirmendere, Seydiköy, Kuşadası, Tire ve Torbalı ormanları ile Muğlanın kesif ormanlarında nesli henüz münkariz olmamış küçük kaplanlar epi çoktur.

Yalnız İzmir civarındaki ormanlarda bunlardan yedi tane bulunduğu avcılar tarafından tesbit edilmiştir. Arasıra av bulmak için köylere kadar inen ve sığırlara saldıran kaplanlardan köylüler çok korkarlar. Çünku hiç merhamet ve şefkati yoktur, parçalar.

Kuşadası kazasında kaplan hücumuna uğrıyan Yörük Veli oğlu Hasan, ağır yaralı olarak İzmir memleket hastanesine getirilmiştir.

Gidip yaralı ile görüştüm, kaplanla arasında geçen korkunç mücadeleyi bana şöylece anlattı:

— Bir çift öküzüm vardı. Bunları otlantamk için gündüz dağa götürüyordum. Bir akşam öküzlerden biri geri geldi, diğeri gelmedi, gidip aradım, ağaçlar arasında ölüsünü buldum. Zavallı öküzüm bir canavar tarafından parçalanmıştı. Bu canavarı yakalamağı düşündüm, çadırıma dönerek canavar yakalamağa mahsus kapanı hazırladım, ertesi gün götürüp hayvan leşinin bulunduğu yerde kurdum.

Biz yörükler, dağlarda, kaynaklara yakın çadırlarımızda otururuz. Ertesi gün erkenden çadır komşularıma meseleyi anlattım, gidip bakacağımı söyledim ve ilerledim. Fakat hayret edilecek şey: Öküz ve kapan ortada yoktu. Yerde kan izleri vardı, bu izleri takibe başladım. Birdenbire 150 metre ileride bir karaltı gördüm, dikkat ettim, bu bir canavardı, fakat ne olduğunu bir türlü anlıyamıyordum, çünkü o vakite kadar hiç görmediğim bir hayvandı. Meğer, bu bir kaplanmış.

Az daha ilerledim, mahlûk ile aramızda yüz metre kadar mesafe kalmıştı. Ben hiç gürültü etmemeğe çalıştığım halde vahşi hayvan benim mevcudiyetimi hissetmiş... Ben ilerisini gözetlerken sırtıma müthiş bir pençe indi, bu kuvvetli darba ile yüzükoyun yıkıldım, kalkmağa çalıştığım sırada cepheden üzerime atıldı. Başımın sağ tarafına bir pençe indirdi, beynim yerinden oynadı sandım.

Hayatımı tehlikede görünce bütün kuvvetimle boğazına sarıldım ve onu boğmağa çalıştım. Fakat vahşi hayvan çok kuvvetli idi, pençelerile ellerimi parçalıyordu. Bir taraftan da istimdat ediyordum. Çadırdan bir arkadaşım, sesimi duymuş, tabancası elinde ve köpeği yanında olduğu halde yetişti. Kaplana iki el silâh attı. Kaplan, birdenbire beni bırakarak ona saldırdı, ben, her tarafım kan içinde fırladım, kaçmağa başladım. Arkadaşım da yaralandı. fakat onun yarası hafiftir. Köpek, kaplana hücum edince arkadaşım da kaçarak çadıra geldi. Fakat köpek, vahşi hayvan tarafından telef edildi. Ertesi gün gidip baktım, sadık köpeğin leşi orada idi. Fakat kaplan yoktu. Yaralı olduğu halde kaçmıştır.

KADIN KÖŞESİ

Yüksek şapka

Siyah ipekliden ve nervürlü yüksek şapka.

Eski eserler

Çeşme kazasının Ildır köyü asarıatika ile doludur

İzmir (Akşam — Çeşme kazası dahilinde 2000 yıllık mazisile tanınmış Ildır köyü, henüz hafriyat görmemiş, asarı atika ile dolu bir yerdir. Bu koskoca, tarihî şehrin bir kısmı, büyük bir zelzele neticesinde çökmüş ve denizin altında kalmıştı. Şimdi, bu civarda sünger avlayanlar, pek derin olmayan bu denizin dibinde bazı mermer direklerin ve evlerin bulunduğunu, heykellerin mevcud olduğunu söylüyorlar.

Karada da asarı atikaya aid birçok eserler ve bu meyanda kale duvarları, kitabeler, süslü mabed zeminleri, sütunlar, başlıklar, kaideler, mağaralar, kabartma resimler ve tezyinat görünmektedir. Hafriyat yapılacak olursa tarihin gizli kalmış birçok safhalarını aydınlatacak eserlere tesadüf edileceği kuvvetle muhtemeldir.

İzmirin, Türkiyede en mühim turistik bir merkez olduğu halde Ildır gibi mühim ve eski bir medeniyet sahasındaki eserlerin muhafaza altına alınmaması çok yazıktır. Diğer harabelerde yapıldığı gibi hiç olmazsa buradaki nakli kolay heykeller ve diğer eserler de İzmir müzelerine nakledilmelidir.

Boğarak öldürmüşler

Acıpayam (Akşam) — Kazanın Kızılhisar nahiyesinde bir cinayet olmuştur. Şevket adında biri, gece kahveden evine dönerken İzzet ile Cafer önünü keserek yere yatırmışlar ve boğmak suretile öldürmüşlerdir. Katiller, saklandıkları bir evde tutulmuşlardır.

SEVENLER YOLU

Edebî Roman — Bürhan Cahid MORKAYA

Tefrika No. 53

Dünyanın muhtelif noktalarından süzülüp gelerek bu karlı dağ tepesinde toplanan insanlar sanki biribirlerinin pek eski samimî dostları imiş gibi pek çabuk teklifsiz oluveriyor, yaşadıkları yerde mesud olmadıkları için muhayyel bir arz parçası üstünde taze ümidlerle yeni hayat kurmağa çalışan insanlar gibi dedikodusuz, iztırapsız yaşıyorlardı. Kimbilir belki de bu dağ hayatı bir iki ay fazla devam etse buranın mesud insanları da gene kendi içinden kurd peyda olan meyva ağaçları gibi kendi kendilerini kemirecek, derdlendirecek şeyler icad edebilirlerdi.

Yaşlı fakat pek neşeli bir Amerikalı karı koca ile ahbab oldular. Karı kocanın bembeyaz saçlarına rağmen yaşlarını tayin etmek müşküldü.

Nermin hanım bu karı kocanın sevgisine hayret etmişti. Lâkırdı arasında otuz altı yıllık karı koca olduklarını söyliyen ihtiyar sevgililer biribirlerine hâlâ nişanlı gözü ile bakıyorlardı. Kendilerinden başka kimse ile meşgul olmuyorlardı.

Kadın düşüp kara gömüldüğü zaman erkek onu kucaklayıp kaldırıyor. Erkeğin ayağı kayarsa kadın ona sarılıyordu ve her hareketleri bir çocuk sevinci ve bir yirmi yaş sevgisi içinde biribirlerini öpmekle neticeleniyordu.

Zaten oteldeki insanların çoğunu yaşlılar teşkil ediyordu. Çoğu penbe, gergin yüzlü Amerikalılar.

Yemek salonunda masalarının yanyana oluşu aralarında başlıyan dostluğu süratle ileri götürdü. Amerikalı karı koca, hoş bir fransızca ile konuşuyorlardı.

Şimdi günün spor saatleri de beraber geçiyordu.

Zaten otel halkı büyük, küçük gruplara ayrılmışlardı. Bu gruplar aralarında müsabakalar yapıyor, yarışlar hazırlıyor, hediyeler dağıtıyorlardı.

İlk ski müsabakasında Şermin ikinci oldu. Yetmişten fazla rakib arasında genç kızın kazandığı muvaffakıyet çok alkışlanmıştı. Hele birincinin meşhur bir Amerikalı atlet kız olduğu anlaşılınca Şerminin muvaffakıyeti daha çok takdir edildi.

Bu müsabakalarda Nermin hanım beşten sonra gelen ve artık derecelerine kıymet verilmiyenler arasında kalmıştı.

Fakat genç kadın gittikçe kuvvetleniyor, açılıyordu.

Uzun zaman manevra kabiliyetini unutmuş, adele ve sinirleri her gün biraz daha sertleşiyor ve gerginleşiyordu.

Onu her akşam muayene eden Şermin hem gülüyor hem de takılıyordu:

— Nonoş abla gittikçe şekerleşiyorsun. Bir şey değil kıskandıracaksın beni..

Genç kadın kendini pek iyi hissediyordu.

Şimdi gözlerini açar açmaz karların içine atılmak zevki ile çarçabuk hazırlanıyor. Hatta genç kızı beklediği oluyordu.

Bu hayattan pek memnundu.

Her şeyi unutmuş görünüyordu.

Akşamları yemek salonunda parlak tuvaletlerile görünen yüzden fazla kadının en güzeli ve en göze çarpanı muhakkak ki Nermin hanımefendi idi. Önceleri kendine pek ağır ve yorucu gelen yürüyüşler, buz üstünde sporlar ve hatta günde bir kaç kere elbise değiştirmeler şimdi en hoşuna giden şeyler olmuştu.

Vücutça da çok istifade etmişti.

Şerminin pek gözüne batan karnı on beş gün içinde dümdüz olmuştu. Bunda yaptığı sporlarla beraber buradaki yemeklerin de tesiri olduğu muhakkaktı.

Şermin onu her akşam kontrol ettikçe:

— Oh, oh, tam zamanında aklın başına geldi abla, diyordu. Eğer kendini biraz daha bıraksaydın incelmek için çok zahmet çekecektik.

Genç kadın bunu kendisi de anlamıştı. Eğer hayatında bu değişiklik olmasaydı, o herkesi şaşırtan büyük kararı vermekte biraz daha tereddüt etseydi kendisi de İstanbulun o yusyuvarlak katmer katmer gerdanlı et yığını hanımlarına dönecekti. Burada, etrafında gördüğü ince âdeta zayıf denecek kadınların ne kadar cazibeli olduklarını ve erkeklerinden ne sıcak bir sevgi gördüklerini hissediyordu.

Hatta bir akşam o ihtiyar Amerikalı karı koca ile kadınların şişmanlığı üzerine konuşurlarken altmış yaşını geçtiği halde dipdiri görünen Amerikalı kadın iğreti olmadığı muhakkak bir sıra bembeyaz dişlerini gösteren canlı bir tebessümle şöyle söylemişti:

— Amerikada şişman kadınlar için bir halk sözü vardır. «Altmış beş kilodan fazla olan kadınlara bağaj bileti kesilir» derler. Onun için ev eşyası sayılıp yük vagonuna gitmekten utanan kadınlar yağlanmaktan korkarlar.

Amerikalı kadının bu lâkırdısı Nermin hanımefendinin kalbinde öyle yer etti ki ertesi günü kemikleri ağrıyıp, yürüyemez oluncıya kadar sıkı bir spor yaptı.

On beş günde üç kilo vermişti. Etlerinin sıkıştığını, eski pelte gibi gevşekliğin kalmadığını hissediyordu. Şermin ona:

— Biraz daha, biraz daha! Üç kilo daha verirsen tam kıvamını bulacaksın abla!

Diyordu.

Ve görünüşte bu olacaktı.

Fakat geldiklerinin on beşinci günü Şermin Viyanadan bir telgraf aldı. Babası bu telgrafta sadece hemen dönmesini bildiriyordu.

Genç kız telgrafı okuyunca:

— Anlaşıldı, dedi. Doktor Münihten dönmüş.

— Neden anladın?

— Öyle konuşmuştuk. Gelir gelmez bana telgraf çekeceklerdi.

— Şimdi!

— Döneceğim.

Genç kadın pek alıştığı Şerminden ayrılmak istemiyordu. Halbuki burası da o kadar hoşuna gitmişti ki!

(Arkası var)

Hergün bir hatıra

Sahnede birdenbire şaşırdım kaldım söylediğimin bestesini unutmuştum!

Bakkal dükkânın kapısını kapadı "Ben para istemem" dedi, onun yerine bir şarkı söyler misiniz!"

Sanatkârların hatıraları arasında çok eğlenceli, çok komik olanları vardır. Her nedense komik şeyler daima sanatkârların başına gelir. Meselâ Ertuğrul Muhsinin başından geçen bir vakayı dinlemiştim. Hatırıma geldikçe gülerim. Ertuğrul Muhsin ve arkadaşları bir turneye çıkarlar. Cumhuriyetten evvel... Anadolunun bir şehrinde temsil veriyorlar. İlk geceleri... En ön sırada vilâyetin en ileri gelenleri yer almış.. Vali ve belediye reisi yanyana oturuyorlar. Muhsin bir katil rolünü oynuyor... Sahnede rol icabı değerli rejisör:

— Ben katilim!.. Ben alçağım!.. diye bağırıyor.

En önde oturan belediye reisi derhal ayağa kalkıyor ve yüksek sesle:

— İstağfirullah.. diyor.

Muhsin gene rol icabı:

— Ben rezil bir herifim.. diye bağırıyor.. belediye reisi gene yerinden fırlıyor:

— Estağfirullah.. estağfirullah..

Muhsin kendisi için alçak, rezil, katil, hain dedikçe her defasında belediye reisi zenbereği bozulmuş gibi fırlıyor ve her defasında da «estağfirullah» ı yapıştırıyor..

Sanatkârların böyle komik hatıralarının bol olduğunu bildiğim için içimden: «Münir Nureddin de meşhur bir sanatkâr diyorum. Onun da kim bilir ne komik hatıraları vardır...»

Maçkada «Saadet» apartımanının merdivenlerini çıktım. Önüme bir sürü kocaman kocaman çiçek buketleri, çiçekten sepetler çıktı... Bunları görünce Münir Nureddinin katına geldiğimi anladım. Bu çiçekleri mutlaka son konserinde sanatkâra vermiş olacaklardı. Nitekim biraz sonra da tahminimde yanılmadığımı anladım. Sıcak bir salonda bay Münir Nureddinle karşı karşıya geçtik. O eski günlerini bir limon gibi sıkarak hatıralarını damla damla akıttı.

— Bugün halk daima eğlenceli, komik şeyler arıyor, gülmek istiyor. Ben de size hatıralarımın komiklerini anlatayım.

Bir ecnebi memleketine turneye çıkmıştık. Halkının ekserisi Türk olan bir ecnebi memleketi... Belediye reisi de Türkiyeden hainliğinden dolayı kaçmış bir adam... Akşam konser vereceğimiz yere geldik. Bu iki katlı bir bina... Altı tiyatro, üstünde de belediye reisi oturuyor...

Konserimiz o kadar rağbet görmüştü ki biletler bir gün evvelinden tamamile bitmişti.

Belediye reisi konsere gelmiş, kendisine:

— Maalesef tek bir yerimiz yok.. Ayakta bile duramazsınız.. demişler.

Bunun üzerine belediye reisi son derecede kızmış. Yukarıya, ikametgâhına çıkmış... Ben sahneye girdim. Perde açıldı. Tam şarkıya başladım. Yukarıdan tavan: «Güm, güm, güm, güm» diye vurulmağa başladı. Şarkı söylemeğe imkân yok... Sahnenin üstü, yani belediye reisinin oturduğu oda gürültüden inliyor.. meğer adamcağız eline kocaman bir keser almış, benim sesimi işittikçe döşemeye olanca kuvvetile yapıştırıyormuş. Şarkının tamamile aksine olarak bir tempo tutuyor..

Deli olacağım. İmkânı yok şarkı söyliyemiyeceğim. Zaten yukarıdaki gürültü o derecede ki sesimi güç işittiriyorum.

Sinirlenen yalnız ben değildim. Halk ta zıvanadan çıkmıştı. En ön sırada oturan musiki meraklıları:

— Dur oğlum.. söyleme.. bu herife haddini bildirelim de öyle... dediler..

Onun haddini bilmesine imkân var mı ki?.. Adam makine gibi habire keseri tavana yapıştırıyor.. nihayet halk deli gibi yukarıya fırladı. Eğer polisler işe karışmasalardı, belediye reisinin akıbeti pek feci olacaktı.. şimdi

Bay Münir Nurettin

her konser verdiğim zaman bu aklıma gelir, her defasında sahnenin tavanı vurulacak sanırım. Ve kendi kendime gülümserim.

SAHNEDE UNUTULAN BİR ŞARKI

Maamafih komik hatıralarım bundan ibaret değildir. Bir kere sahnede segâh makamından bir şarkı okuyordum. Birdenbire yıldırımla vurulmuşa döndüm. Şarkının bestesi tamamile aklımdan çıkmıştı. Eyvahlar olsun.. ne yapacağım şimdi?.. Eğer işi biraz hissettirirsem müthiş bir rezalet olacaktı.

Fazla tereddüde lüzum yoktu. Derhal söylediğim şarkıyı hemen oracıkta yeniden besteledim. Ve bambaşka bir beste ile şarkıyı tamamladım. Tamamladım ama çektiğim sıkıntıyı, döğdüğüm teri ben bilirim.. bir kere de bu başıma «Denizli» de geldi. Uzun bir tren yolculuğundan sonra Denizliye gelmiştik. Son derece yorgunum. İstirahat edecek bir yer bulamadık. Konser de hemen o gece... Sahnede meşhur «Leylâ» şarkısını okuyorum. Siz aksi şeytana bakın bir kere.. seksen kere okuduğum bu şarkının bir mısraı tamamile aklımdan çıkmaz mı?.. Hafızamı bütün kuvvetimle sıkıştırıyorum. Mısra aklıma gelmez, gelmez, gelmez...

Bir manevra yaparak şarkıyı ne halde bitirdiğimi sormayınız.

BOĞAZDA BİR GECE

Bir gece bir kaç arkadaş otomobillerle Boğaziçine gitmiştik. Boğazın karşı sahili en yakın olan bir yerinde mola verdik. Enfes bir mehtab var. Otomobildeki yastıkları kıyıya serdik. Üstlerine geçtik. Oturduk. Mehtab, deniz, gece.. insana bir şeyler söylemek hissini veriyor.. ben şarkıya başladım.. Şarkı bitti, karşıki sahilden bir nâra:

— Yaşşa be... Münir Nurettin misin be mübarek...

Ben bir şarkı daha söyledim. Bu sefer karşı sahilden ayni ses:

— Yaşşa... Münir Nurettin senin yanında haltetsin... dedi.

Şarkıyı bitirince karşıki sahilden bu sefer bir kadın sesi:

— Filân şarkıyı isteriz.. diye bağırdı. Onu da söyledim. Artık karşı sahilden şarkı ısmarlıyan ısmarlıyana...

Şarkı ısmarlama dedim de aklıma geldi... Radyoda şarkı ısmarlama pek hoş olur. Radyoda söylerim. Tam şarkı biter.. «cırrr» telefon.. bir müşteri, «bay Münir Nureddin şu şarkıyı lûtfetsin..» diye bir rica..

MUSİKİŞİNAS BİR BAKKAL

Fakat en komik hatıram Şişlide bir bakkala aittir. Şişlide bir bakkale girdim. Geçmiş gün bir şey almak lâzım.. ama ne olduğunu hatırlamıyorum.

Meğer bakkal son derece musiki meraklısı imiş... Onu da sonradan öğrendim.

Alacağım şeyi sardırdım. Tam parasını vereceğim. Aadam gitti, dükkânın kapısını kapattı.

— Ben, dedi, para istemem.. sizden para almam.. onun yerine bana şuracıkta bir tek şarkı söyler misiniz?

Bu bakkalı hâlâ görünce gülmemek için kendimi zor zaptederim..

H. F. Es

Tütün satışları

Marmara havzasında şubatta satışa başlanacak

Çekoslovakyanın memleketimizden mübayaa ettiği 1,281,000 kilo tütünün sevkine başlanmıştır. Polonyalıların aldıkları 400,000 kilo tütün de bu memlekete gönderilmektedir. Tütün mübayaa etmek üzere Polonyadan ikinci bir grup daha bekleniyor. Bu firma da 400,000 kilo tütün alacak ve bu suretle Polonyanın bu yıl Türkiyeden aldığı tütün miktarı 800,000 kiloyu bulacaktır.

Romanya monopolu heyeti de şehrimize gelmiş ve tedkiklerini ikmal ettikten sonra bir miktar mübayaada bulunmuştur. Romanyalılar, Samsun ve Bafra mıntakalarında tedkikat yaparak tütün alacaklardır. Ege mıntakasından da 150,000 kilo kadar tütün almak üzere bu heyet İzmire hareket etmiştir.

Samsun ve Bafra mıntakalarında dizi dengine başlandığı haber veriliyor. Yakında demet dengi yapılmasına da başlanacaktır. Dizi dengi tütünleri en çok Amerikalılar mübayaa etmektedirler. Bu münasebetle Ege mıntakasında münhasıran dizi dengi usulü kabul edilmiştir. Demet dengi bazı Avrupa devletleri tarafından aranıyor.

Diğer taraftan Marmara mıntakasında da tütün satışlarına şubatta başlanacağı haber veriliyor. Rakiplerimizin yeni mahsullerinde milyonlarca kilo bozuk olduğu ve Türk tütünlerinin de nefaseti göz önünde tutularak bu sene alıcılar fazla miktarda mübayaada bulunmuşlardır. Ege mıntakasında satışların başlamasından kısa bir müddet sonra 936 rekoltesinden hemen hiç tütün kalmamış gibidir. Ayni zamanda bu sene tütünler iyi fiatlerden satılmış ve bilhassa mübayaatın büyük bir kısmı doğrudan doğruya müstahsilden yapıldığı için köylü çok memnun olmuştur. Bütün bu sebepler dolayısile Marmara mıntakası mahsulünün de kısa zamanda tamamen satılacağı muhakkak görülüyor.

İzmirde kızıl

Bazı mektepler muvakkaten tadil edildi

İzmir (Akşam) — Son ay içinde İzmirde grip ve kızıl hastalıkları fazla görülmeğe başlamıştır. Vilâyet sıhhat meclisi, toplanarak vaziyeti görüşmüş ve bazı mektepleri muvakkaten tatil etmiştir. İkinc iteşrin ayında Karşıyakada 15, ve İzmirde de 1 kızıl vakası görülmüştür. Son on gün içinde Karşıyakada yeniden 15 kızıl vakası tesbit edilmiştir. Fakat çok şayanı şükrandır ki, hastalık çok hafif seyretmekte ve ölüme sebebiyet vermemektedir. Şimdiye kadar musap olanlardan ölen yoktur.

İzmirde hamiyetli vatandaşlar

İzmir (Akşam) — İzmirin hamiyetli tüccarlarından Ticaret ve sanayi odası reisi bay Hakkı Balcıoğlu 300, uncu Filibeli bay Rahmi 150 fakir mektepli çocuğu giydirmişlerdir.

VENEDİKLİ BAFFA

"Safiye Sultan"

Yazan: Ahmed Refik

Tefrika No: 53

Üçüncü Mehmedin bir tezkeresi: Bunda muharebe için sizi serdar edüp ben buradan istanbula revan olsam olmaz mı!

Kaşau kalesi

Ufak tefek çarhacılık yapmağa ve Cafer paşanın askerile elleşmeğe başladılar, diller aldılar. Türk kuvvetinin azlığına kani olur olmaz hücum ettiler. Cafer paşa maiyetinden de dört beş yüz serden geçti gaziler batağı geçip ileri atıldılar. Bu sefer düşman alayları öyle bir hücum ettiler ki, düşmanın dört beş bin tüfekli atlısı Cafer paşan etrafını sardılar. Paşa elân göğüs geriyor, Düşmanla baş başa çarpışıyordu. Etrafında kimse kalmadı. Şatırları, tüfekçileri hep yere serildi. Askerin çoğu başlarını alıp kaçmağa başladı. Cafer paşa bunların hepsini görüyordu. Fakat azminde yine sebat gösterdi. Az kaldı düşman eline esir düşecekti. Nihayet ağaları önüne geçtiler. Atının dizgininden tuttular:

— Devletli! Az asker ile çokluğa karşı durulmak bahadırlık değildir. Düşmanın ta'nından kurtulmak için kendiyi beyhude yere telef etmek tehlikeye can atmaktır. Onda ve belki binde biri kadar olmıyan az bir askerle bu kadar cemiyete karşı durulmaz ve bu surette geri orduya dönmekle insan lekelenmez. Askerinizi ve vücudunuzu böyle telef etmekten, cümhuru asker ile müttefikan harbetmek daha nafidir, dediler.

Akşam. Ortalık kararıyordu. Telefat yirmi, otuz piyade ve süvariden ibaretti. Cafer paşa razı oldu. Gece karanlığı basar basmaz bütün topları ve ağırlıkları bıraktı. At başını Eğri altına çevirdi. Gece basmasa idi, tek bir nefer kurtulamıyacaktı. Üç günlük yol bir gecede katedildi.

Cafer paşa doğru üçüncü Mehmedin çadırına gitti. Vakayı olduğu gibi anlattı. Etrafındakiler:

— Düşmanın gece karanlığında Cafer paşayı takip ederek orduyu basmak ihtimali vardır, dediler.

Üçüncü Mehmed de buna ihtimal verdi. Veli paşayı Rumeli beylerbeyliğinden azletti. Yerine Sokollunun oğlu Hasan paşayı tayin etti. O gece, düşman baskınına karşı orduyu o muhafaza edecekti... Güneş doğuyor, Eğride sabah namazı kılınıyordu. Üçüncü Mehmedin otağı etrafında Hacei Şahı Cihan, veziri azam İbrahim paşa, bütün vezirler ve devlet erkânı toplanıyorlardı. Görüşeceklerdi: Düşmanla çarpışmalı mı, yoksa işi tatlıya bağlıyarak kendisile uzlaşmalı mı? Bazıları düşmanla uzlaşmak fikrini ileri sürdüler. Hoca Sadettin efendi hiç birinin fikrini kabul etmedi:

— Elbette âdayi din ile mukabele vacibdir. Üzerimize gelen hasirîn ile cümlemiz şehid oluncıya dek mukateleye ikdam etmemiz gerektir. Zira biz anların üzerine varmayup tariki âhara münharif olduğumuz takdirce küffar izharı celâdet edüp bizi takib etmek mukarrerdir. Ve askerimizin yaralılarını, yem yiyen kuşlar gibi, devşirmek muhakkaktır. Hususâ devleti aliyede bir Osmanlı padişahı birdüşmandan yüz çevirdiği işitilmemiştir, dedi.

Hakikaten işitilmemişti. Yıldırım bile Demirlenge karşı uğradığı felâkete bahadırlığı ve merdliği yüzünden uğramıştı. Anadoluda millî birlik var mıydı? Onu, ilk defa, Selçuk oğullarının saltanatını yıkan Mogol istilâsından sonra, Anadoluda kurmaya çalışan Yıldırım Beyazıddı. Kendisini bütün bu felâkete uğratan da Anadolu beyleri idi. Bizans imparatorunun ekmeğine yağ süren de onlardı. Fakat Bizans, gene Osman oğullarının pençesinden kurtulamadı. Çünkü o zamanlar bir de Aydın oğulları, Saruhan oğulları, Menteşe oğulları, Ramazan oğulları, Zülkadir oğulları, Karaman oğulları vardı. Daha ne oğulları yoktu? Bunların hiç biri millî birliğin farkında bile değillerdi.

Şarkta Mogollar, garpta bütün hıristiyanlık, Türkleri Anadoluda boğmak istiyorlardı. Şarka ve garba karşı Anadoluda Türk birliğini kurmaya sebep, gene Osman oğulları oldu. Fakat onlar da kendi benliklerini göstermeğe çalıştılar. Aydın oğlu Umur bey de ayni gaye peşinde idi. Karaman oğulları da öyle idi. Anadolunun en kuvvetli beyleri hep kendi hesaplarına çalışıyorlardı. Ve en çok zafer kazananlar da Bizans imparatorluğuna ve orta zamanların derebeylik döküntülerine karşı silâhlarını kullanmasını bilenlerdi. Zaferler ve mağlûbiyetler öyle tevali etti ki, işin içinden bütün mevcudiyetlerile sıyrılanlar Anadolunun bütün Türklerini bir kumanda altına alarak Avrupaya yürüyenler oldu...

Fakat Eğriye gelen Osman oğlunda celâdetten bile eser yoktu. Osman oğullarının celâdeti Sigetvarda gömülmüştü. Eski saltanatın kuvvetini ve kudretini yaşatanlar, gene eski zaferlerin hızı ile yürüyen Serhad gazileri, dal kılıçlar ve serdengeçtiler, Anadolunun ve Rumelinin en değerli Serhad beyleri idi...

Hacei Şahı Cihanın demek istediği bu idi. O, Venedikli Baffanın oğlunu âr ve hacalet içinde düşman karşısından döndürmek istemiyordu.

Hepsi birden kalktılar. Üçüncü Mehmedin otağına girdiler. Hoca efendi ayni sözleri padişahın yüzüne de söyledi. Ve meydan muharebesi yapmaya karar verildi.

Lâkin asker o kadar çoktu ki, Eğri kalesi eteklerine sığmasının imkânı yoktu. Nihayet şu kararı verdiler: «Bu kalenin eteği dar bir yerdir. Âdai din üzerimize gelüp kulelere ve dağlara top çıkarırsa, halimiz harab olur. Taburlarının bulunduğu sahra bir vâsi feza imiş! Mühim olan budur ki, düşman bizim üzerimize gelmezden evvel biz anlara hücum etmek üzere umumen ol sahraya varıla.»

Bu fikirleri ileri süren hoca Sadettin efendiydi. Kendi Tacüttevarihi yazmıştı. Bütün Osmanlı ordusunun tabiyesini ve sevkulceyşini onun kadar orada kim bilebilirdi? Türklerin Sırplara karşı kazandıkları Kosova muharebesini tasvir ederken:

Bunca yıl sa'yü içtihadımızı
Gazevat içre yahşi adımızı
İtme ya rab! Kahrınile tebah
Yüzümü halk içinde itme siyah

(Arkası var)

İĞNE _ ÇUVALDIZ

— Rezalet, onlar yüz bin lira mirasa kondular taziye yazmak külfeti bana düşüyor...

Proğram

Köyden yeni gelmişti. Tiyatroya gitti ve gişe memuruna sordu:

— Kaç para!.

— Koltuklar bir lira, iskemleler elli kuruş, program on kuruş.

— Öyle ise bir program ver, programa otururum!.

İnek

Ev sahibi — Sayfiyeye geldiğimiz gündenberi şehirden hiç bir şey satın almadık. Her şeyimizi kendi bahçemizde yetiştiriyoruz. Sütümüzü bile kendi ineğimizden sağıyoruz.

Misafirin küçük çocuğu elindeki süt bardağını tiksinerek bıraktı:

— Sizi aldatmışlar.. dedi. Ekşimiş süt veren bir inek satmışlar.

Edebiyat

Adam düşünmüş taşınmış, beş on para kazanırım hulyasile seyyar kitap satmağa başlamıştı.

Kolunun altında yeni ve eski neslin en meşhur muharrirlerinin kitapları bir hayli dolaştı, sokak sokak gezdi, bir tek kitap satamadı.

Bunun üzerine kapıları çalıp kitaplarını göstermek istedi, belki bu suretle alan olurdu.

Bir kapıyı çaldı, bir kadın açtı. Kitapçı sordu:

— Sizde Halit Ziya var mı?

Kadın şaştı:

— Yok

— Hüseyin Rahmi?

— Yok.

— Peyami Safa?

— Yok.

— Sabahaddi Âli?..

Kadın usandı:

— Yok, dedi, yok, bir kere yanımızdaki eve bak, orası pasiyondur, belki bulursun..

Pusla

Yıldızlı bir gece... Delikanlı kaptan köprüsüne çıkacak merdivenin ortasında durmuştu. Kaptan onu çağırdı:

— Benim biraz işim var, on dakika için kamaraya ineceğim. Şu dümenin başına geç!... Dikkat et şu görünen parlak yıldızın üzerine doğru gideceksin.

Kaptan aşağı indi. Gemi bir sağa bir sola saptı. Kaptanın gösterdiği yıldız geminin arkasında kaldı. Sonra şu ses işitildi:

— Haydi kaptan çabuk ol. O yıldızı geçtim. Bana başka bir yıldız daha göster!...

— Hayır doktor muayene değil, romanın sonunu okumağa geldim!..

Tembel

İki iş adamı kendi çocukları hakkında konuşuyorlardı. Biri sordu:

— Senin çocuğun üniversiteyi bitirince ne olacak?.

— Böyle giderse seksenlik bir ihtiyar olacak!..

Sesi

Maçta coşmuş, avazı çıktığı kadar haykırıyordu. Nihayet sesi kısıldı ve yanındakine:

— Eyvah, dedi, sesimi kaybettim.

Öteki kulağını gösterdi:

— Merak etme, bu kulağımın deliğini ararsak bulursun!.

Ders

Müşteri — Bana canlı bir köpek balığı verebilir misiniz?.

Balıkçı — Ne için bayan?.

— Kavanozdaki kırmızı balıkları köpek kaptı. Ona bir ders vermek istiyorum.

— Neye karısile telefonda sağdan konuşuyor?
—Daktilosu çok kıskançtır da ondan!...

— Aşağı odadaki saate baksana kaç; bunu ayakların kapatıyor!...

Bisikletin telleri

Bisiklete binmeği yeni öğrenmişti. Ustası onu bindirdi ve yokuş aşağı koyuverdi... Bisiklet gözden kayboldu ve bir daha dönmedi..

Yokuştan çıkan birine sordular:

— Yahu aşağı doğru inen bir bisiklet gördün mü?.

— Görmedim, dedi, yalnız bir hendekte şemsiye tamir eden birini gördüm.

Sergide

Genç sevgililer resim sergisine gittiler. Koca salonda kimseler yoktu. Erkek kızın koluna girdi, başladı koşmağa, boyuna koşuyorlardı.

Nihayet kız durdu:

— Ne diye beni koşturuyorsun?

— Biz koşarken resimler tabiî dönüyor, bu suretle parasız sinema seyretmiş oluyoruz!..

— Evli misin?

— Evet, Belediye yeni bir kanape yaptırıncaya kadar karımla ayrı yatmağa karar verdik...

Teklif

Doktar genç bayanı inceden inceye muayene etti. Bayan duldu, kocası öleli iki sene olmuştu, evlenmemiş, âsabının çok bozuk olduğundan şikâyet ediyordu.

Doktor muayeneden sonra:

— Evet, dedi, âsabınız bozuk.

— Bunun çaresi doktor?

— Evlenmek...

Bayan biraz kızardı:

— Bunu tarafızından bir teklif olarak mı telâkki edeyim?..

Doktor, irkildi, gülümsedi:

— Hayır, dedi, doktor liâç tavsiye eder, fakat tavsiye ettiği ilâcı kullanmaz!...

Diploma

O günü eczacı kendi yerine oğlunu bırakmıştı. Bir müşteri geldi ve çocuğu görünce duraladı:

— Evlad dedi, senin diploman var mı?..

Çocuk pot kırmamak için:

— Yok, dedi. Fakat kendi ilâçlarımız var ki, diplomadan iyidir!..

Boks

İkisi de kapalı döğüşüyorlardı. On beşinci defa olarak göğüs göğüse geldiler. Birbirlerine birer yumruk bile indiremediler. Seyircilerden biri alay etti:

— Elektrikleri söndürün!... Bunlar iki kardeştir. Yalnız kalmak ve kucaklaşmak istiyorlar.

Başka bir seyirci itiraz etti:

— Söndürmeyiniz. Ben kitap okuyorum!...

Sebebi

Meyhaneci garsona usulce emretti:

Şu şişman adama istediği kadar rakı ver, parasını bir daha sefere ödeyecek...

Garson şaştı:

— İyi amma, veresiye rakı için bir daha dükkâna uğramaz..

— Malûm, bu şişman radyo şirketinin tahsildarıdır, radyonun taksitlerini almağa geliyor da..

Konuşan

Bayan, sofraya oturdu, söz aldı, başladı konuşmağa. Kimseye söz sırası vermiyor, mütemadiyen anlatıyordu. Yarım saat bilâfasıla konuştu. Böyle devam ederse daha da konuşacaktı.

Başka bir bayan yanındaki baya döndü:

— Bunu susturmanın çaresi yok mudur?

Bay içini çekti:

— Yoktur, ben on beş senedir çaresini bulamadım.

Yolun müteahhidi sarhoş olursa...

PERŞEMBE MUSAHABELERİ:

Hayvan kardeşlerimiz!

Yazan: **Selim Sırrı Tarcan**

Geçen sene gene bu mevsimde idi. «Cumhuriyet» te kuşlara acıyalım! başlıklı bir yazım çıkmıştı.

Çamlıcada iki buçuk odalı küçük köşkümün yanındaki arsada ilk ve orta okul çocuklarının ökse ile kuş tuttuklarını görmüş ve çok acı duymuş olduğum için o makaleyi yazmıştım. Halbuki gene geçen yaz biraz hava değiştirmek için o küçük yuvamızda refikamla otururken önümüzdeki Alemdağı caddesinden şehre kömür yüklü arabalar gelirdi. Cadde Kısıklıya doğru bay Feridin köşkünden itibaren biraz yokuştur. İki sıska, cansız, bitkin beygirin bilinmez kaç saatlik yoldan çekip getirdiği bir iki bin okkalık kömür yüklü arabanın o yokuşa nasıl tırmandığını görmek bir faciadır!

İnsafsız, merhametsiz, zalim bir arabacı elindeki kırbacın sapı ile o iki biçare beygirin kalçaları, boşböğürleri üzerine hem vurur, hem de ağza alınmıyacak küfürler savururdu. Bazan içlerinde öfkesini yenemiyenler hayvanların karnına bir kaç tekme indirir, bazan kafalarını yumruklardı. Benim oturduğum ev caddeden yüz metre kadar geride küçük bir tepededir. Her sabah bu arabacıların kerik sesleri ve bin bir küfürleri ile uyanırım ve bu zalim heriflere lânet okurum.

Vakıâ insanların gıdasını otla et teşkil ettiğinden kuzuların, koyunların, tavukların, hindilerin, ineklerin, hiç bir günahı olmıyan bu ehli hayvanların sürülerle her gün hayatına kastediyoruz. Kuşları avda vuruyoruz. Bundan bir kaç yıl evvel Budapeştede salhaneleri gezmiştim. Koskoca bir ineğin alnının ortasına bir demir çivi koyup kuvvetli bir çekiç darbesi ile hayvanı bir saniyede yere serdiklerini görmüştüm. Bu çekiç darbesi ile ölüm, bıçakla boğazlama şeklinden çok ehvendir. Hayvan daha az ıztırab duyuyor. Benim bahsetmek istediğim hayvanların kesilmesi veya öldürülmesi değil, eziyet ve işkence edilmemesidir. Bize nisbetle âciz olan hayvan kardeşlerimize karşı zulmetmek en ufak vesilelerle onların canını yakmak bir vahşet alâmetidir.

Avrupanın her tarafında olduğu gibi bizde de bir hayvanları himaye cemiyeti var ve bazan bir hayvanın takatinin fevkinde arabasına eşya dolduranları bu merhametli adamların polise teslim ettiklerini de gördüm. Fakat bu cemiyetin hizmeti devede kulak kabilindendir. Onların görmediği, duymadığı vakalar değil köylerde, şehirlerde bile yürek parçalıyacak bir haldedir. Hâlâ pazarlarda tavukçu dükkânlarında üstüste istif edilmiş hindiler, kazlar, ördekler vardır. Pazar yerlerinde gene bu hayvanları ayaklarını bağlayıp tepe aşağı sallandırıp dolaştırıyorlar. Gene yük arabacıları beygirlerini sırtlarını kan içinde bırakasıya kadar vuruyorlar.

Demek ki hayvanı himaye cemiyetinin iyilikten zevk alan bu fedakâr insanların biraz daha ciddî çalışması lâzımdır.

Geçen sene (Gand) şehrinde her sene tertib edilen bir hayvanatı himaye haftasında bulundum. Bütün bir hafta şehrin valisi, belediye reisi mütefekkirleri, doktorları terbiyecileri bu hayırlı toplantılara iştirak etmişlerdi.

Bütün gazeteler hayvanatı koruma ve kuşları himaye etme hakkında faydalı makaleler neşrettiler. Köşebaşlarına halkın dikkatini celbedecek büyük resimli ilânlar yapıştırdılar. Sinemalarda kuşları avlıyan veya onlara eziyet eden çocuklarla, bahçelerindeki ağaçlara kuş yuvası mıhlıyan onları soğuktan, yağmurdan koruyan çocukların resimlerini gösterdiler. Radyoda kuşlara ve hayvanlara iyi muamele etmek, onları sebepsiz öldürmemek, onları eşinden yurdundan ayırmamak, yuvalarını tahrib etmemek hakkında konferanslar verdiler.

Ondan sonra da belediyenin sergi salonunda 6 yaşından 8 yaşına, 8 yaşından 12 yaşına ve nihayet 12 yaşından 16 yaşına kadar çocuklar arasında hayvanlara, kuşlara fena muamele eden onlara eziyet eden çocukların vaziyetini gösterir birer resim müsabakası açtılar ve en çok muvaffak olanlara münasib hediyeler verdiler. Hulâsa halkı daha küçük yaşta hayvanlara ve kuşlara karşı müşfik, merhametli bir hale koymak için neler yapmadılar. Çünkü biliyorlar ki hayvanlara karşı zalim olanlar insanlara karşı da zalim olurlar.

Selim Sırrı Tarcan

Tasrruf haftası

Adliye vekili güzel bir nutuk söyledi

Ankara 13 (Akşam) —Adliye vekili B. Şükrü Saraçoğlu yedinci tasarruf haftası münasebetile pazartesi akşamı Ankara radyosunda bir nutuk söyliyerek «Bu hafta içinde yapılacak sarfiyatın bütün bir yıl için örnek teşkil etmesini» tavsiye ettikten sonra demiştir ki:

«Tasarruf fikrinin günden güne yayılmış ve itiyadlarımız arasına girmiş olduğunu görüyoruz. Bundan böyle tasarruf, Türkün diğer meziyetleri arasında alınacak, bizim de İsviçre ve Fransızların «yün çorabı»na müşabih keselerimiz dillere destan olacaktır. Millî servetin tezayüd ve terakümünü ifade eden bu hal ekonomik ilerlemenin mahsulüdür. Filvaki cemiyetler inkişafında tasarrufun esaslı bir âmil olduğu ve hattâ hakikî manada, iktisadî hayatın onunla başladığı görülmektedir.»

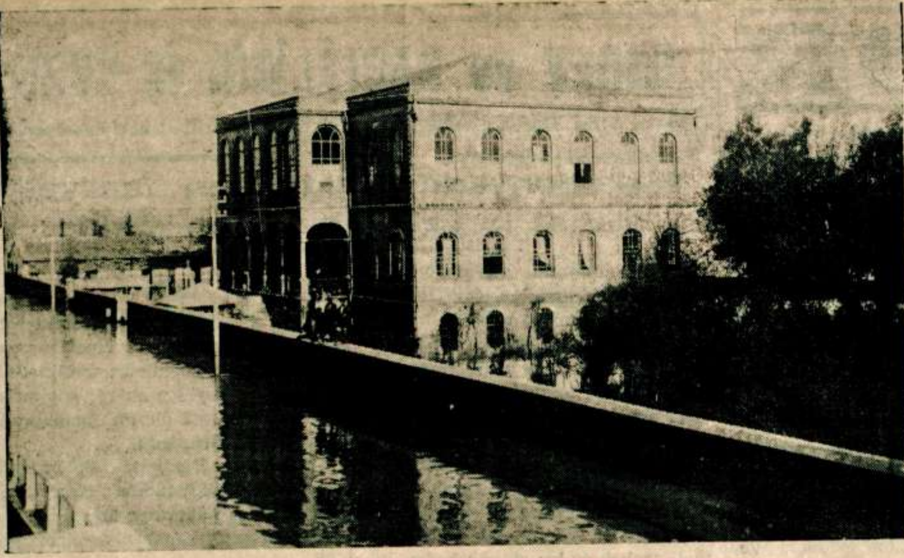
Adliye vekilimiz bundan sonra «tasarruf» kelimesinin mânası üzerinde durarak bunun sadece biriktirmek ve her türlü sarfiyattan kaçınmak şeklinde anlaşılmamasını izah ettikten sonra tasarrufun iktisadî ilerlemedeki büyük rolünü, gerek cemiyete, gerek ferde temin eylediği faydaları anlatmış ve sözlerine:

—Türk camiasında bu tarzda bir ihtiyat sermayesinin vücud bulmuş olması büyük inkılâbın temin eylediği hakikî bir ilerleme eseridir. Cümlesile nihayet vermiştir.

Azılı bir hırsız

Arabacıyı öldürdü, muhtarı yaraladı

İzmir (Akşam) — Çal kazasının İsabeyli köyünde tüyler ürpertici bir cinayet olmuştur. Köydeki hayvanları muayene eden baytar Vasıf, bir araba ile kaza merkezine dönerken ayni arabada muhtar Ali de bulunuyordu. Araba, köyün orta yerine geldiği sırada Ali oğlu İsmail adında biri tabancasını çekerek arabaya hücum etmiş ve ateşe başlamıştır. Arabacı, iki mermi isabet ederek derhal ölmüştür. Muhtar Ali de omuzundan yaralanmıştır. Katil İsmail, muhtarın ölmediğini anlayınca tabancasına yeniden kurşun doldurmuş, bunu gören muhtar Ali, yaralı olduğu halde kaçmıştır. İsmail, muhtarın arkasından sekiz kurşun daha atmıştır. Mermiler, bir hüsnü tesadüf eseri olarak isabet etmemiştir. Hâdise, Çal kazasına telefonla haber verilerek katilin takibine çıkılmıştır. Jandarmalar Çöketez yaylâsında katile raslamışlardır. Katil kurduğu pusudan jandarmalara ateş etmişse de nihayet yakalanmıştır.

Adana feyezanına ait muhabirimizin gönderdiği resimler: Kız lisesi

Adananın Ocak mahallesi sular altında

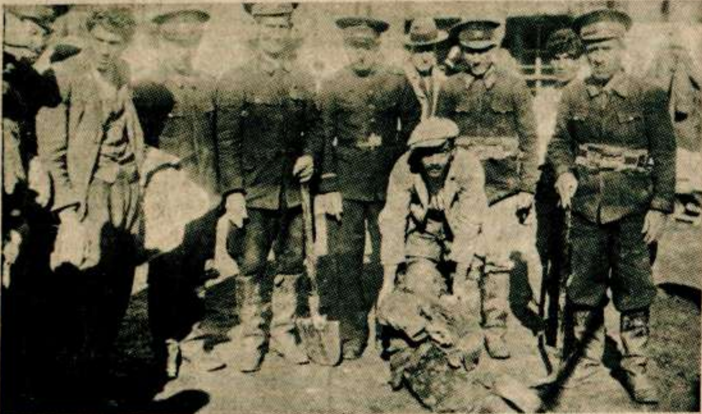

Yıldız parkının sular altında görünüşü

Büyük demir köprüden Seyhanın görünüşü ve hükûmet önü

Baygın halde kurtarılan bir çocuk ve askerî fırka bahçesi önündeki bulvarın hali

Yeni istasyon caddesi sular altında

Askerî fırka caddesinin görünüşü

Adana sokaklarının hali

AKŞAM SPOR

Ankara stadı açıldı

Başvekilimiz Istanbulda da aynı şekilde bir stad yapılmasını emrettiler. Ankara gücü - Galatasaray maçı 2-1 Ankara gücü lehine bitti

Ankara 15 (Spor muharririmizden) — Yalnız Balkanların değil Avrupanın en güzel stadları arasına karışacak bir stad, Ankara stadı: Bugün açılıyor. Saat 12 den itibaren halk akın akın stada koşuyor... Saat bir buçuk 10 bini mütecaviz bir halk kütlesi stadı doldurmuş, gözler Atatürk locasında. Herkes stadı açacak spor başbakanımızı bekliyor. İkiye on var, yanlarında Adliye bakanı B. Şükrü Saraçoğlu olduğu halde başbakanımız staddan içeri girdiler. Kendilerini Türk spor kurumu namına ikinci başkan Halid Bayrak karşıladı. Çılgınca bir tezahürat.. dakikalar geçiren bir alkış tufanı... Bu candan tezahürata başbakan gülerek selâmla mukabele ediyorlar. Merasimde kamutay başkanı B. Abdülhalik Renda, ikinci başkan Nuri Conker, Adliye bakanı Saraçoğlu, Ziraat bakanı Muhlis Erkmen ve birçok saylavlar hazır bulunuyordu.

BAŞVEKİLİMİZİN NUTKU

Saat tam ikide İsmet İnönü şu nutukla stadı açtılar.

«Ankaralılar, bize bu güzel eseri Ankara valisi Tandoğan verdi. Huzurunuzda da kendisine karşı teşekkür ederim. Türkiyeyi idare edenler, stadyumu en kıymetli mekteb gibi her yerde kurmaya çalışacaklardır. Türkiyenin istikbalini idare edecek olan genç nesil açık havada açık meydanlarda yetişecektir.

Bu toplantıda hepinizin bayramınızı kutlarım. Sizinle beraber bütün Türkiyenin bayramını kutlayalım. Bütün Türkiye ile beraber başımız ve canımız olan Atatürke sevgi ve saygılarımızı sunalım, bayramını kutlayalım.

Arkadaşlar, unutmamalıyız ki, bugün büyük davamız Sancak meselesi Cemiyeti akvamda müzakere ediliyor. Yüreklerimiz heyecan ile doludur. Dost Fransadan ve Cemiyeti akvamdan emniyet ve istiklâl bekliyoruz.»

İSMET İNÖNÜ TOPA VURUYOR

Başbakanımız sözlerini bitirdikten sonra alkış gene dakikalarca sürdü. Soyunarak başlama vuruşunu yapmak üzere sahaya çıktılr. Vuruşu yapmadan evvel yanındakilere ilk soruları şu oldu:

— Ben topa vurup da top kaleden içeri girerse gol olur mu?.

— Elbette olur paşam cevabı verildi.

Bunun üzerine dediler ki:

— O halde ben topu dışarıya vurayım da gol olmasın.

Başlama vuruşu yapıldı tekrar localarına avdet ettiler. Saat tam ikiyi yirmi geçe Galatasaray - Ankaragücü takımları alkışlar arasında sahaya çıktılr.

MAÇ BAŞLIYOR

İki takım karşı karşıya geldiği vakit şu şekilde oldukIraını gördük.

Galatasaray: Avni - Reşad, Lütfü, Salim, Hüseyin, Suad - Necdet, Eşvak, Gündüz, Bülent, Danyal.

Ankaragücü: Osman, Ali Riza, Enver - Orhan, Semih, Musa - Abdi, Celâl, Yaşar, Fahri, Hamdi.

Hakem baş antrenör Mister Booth.

Oyuna Ankaralılar başladı. Hava da pek çok soğuk sıfırdan dört derece aşağı... Çimenler dona çekmiş mütemadiyen kayıyorlar ilk dakikalar hücumlar karşılıklı... Fakat Ankaragücü muhacimleri daha tehlikeli hücumlar yapıyorlar. Galatasaray muavin hattı çok bozuk hattâ hiç yok gibi... Buna mukabil Ankaragücü muavin hattı güzel bir oyun oynuyor. Ve muhacimlerini besliyorlar.. Ankaralıların bir hücumu müşkülâtla kurtuldu. Bir Galatasaray hücumu bek hattında durdu. Ve topa uzun bir vuruş yapıldı, top da Galatasaray nısıf sahasına düştü. Güç sol içi kaptı ilerliyor 18 çizgisi içine girdi ve Galatasaray beki tarafından kastî bir hareketle durduruldu. Tabiî penaltı sıkı bir şüt.. Gücün ilk golü...

İSTLNBULA DA BİR STAD LÂZIM

Ankaranın kazandığı bu gol başbakanı çok sevindirdi. O da candan alkışlıyro ve yanındakilere:

— Tabiî bu Ankara dedi.

Bundan sonra Güç sporu için çok hayırlı neticeler doğdu. Dahiliye bakanı Şükrü Kaya, ikinci başkan Halid Bayrakla beraber başbakana:

— Başbakan, İstanbulun da böyle bir stada ihtiyacı var dediler.

Başbakan da:

— Evet başlansın orada da gene topa ben vuracağım, dediler.

Kıymetli başbakan bu sözleri ile senelerdenberi bir türlü yapılamayan İstanbul şehir stadının temelini atmış oldular. İstanbula müjdeler...

1937 BALKAN ŞAMPİYONASI ANKARADA YAPILACAK

Başbakanın spora karşı gösterdiği bu derin alâkadan cesaret alan Halid Bayrak ve federasyon başkanı Hamdi Emin, başbakana:

«1937 Balkan futbol şampiyonasının Ankarada yapılması için emirlerinizi bekliyoruz dediler.»

ve 20 bin liraya ihtiyaç olduğunu da ilâve ettiler. Başbakan bu dileği de kabul ederek..

— Evet Balkan futbol şampiyonası da Ankarada yapılsın, parasını veririz. Ve gene maçlar halk tarafından parasız olarak seyredilsin dediler.

İşte bu suretle bir abide şeklinde yükselen Ankara stadının açılışı Türk sporunun kalkınması ve istikbali için çok hayırlı iki netice doğurmuştu.

Sporu candan seven Şükrü Saraçoğlu ve ikinci başkan Halid Bayrak çok memnun görünüyorlar.

Ve bana:

— İşte yaz, İstanbulunuzda stad yapılıyor.. Balkan futbol şampiyonası da yapılacak..

Dediler. Ne mutlu Türk sporuna..

Başbakan bu açılış gününde Türk sporuna istikbal vadettiler.

ANKARAGÜCÜ GALİP

Oyun devam ediyor, Ankaragücü hâkim. Sarı kırmızılılar bir türlü düzelemiyorlar ve devre bu suretle 1-0 Gücün lehine neticelendi.

BEŞVEKİLİMİZİN EMİRLERİ

Devre arasında başbakan ve bakanlar içeri çekildiler. Hazırlanan büfede çay içildi. Başbakanımız Türk sporunun kalkınması için ne yapmak lâzım gelirse yapılması hususunda B. Şükrü Kayaya emirler verdiler. Sporcu bakan, Şükrü Saracoğlu da başbakana futbol hakkında hiç durmadan izahat veriyordu. On dakikalık bir istirahattan sonra tekrar localarına geldiler. Ve ikinci devre de başladı.

Oyuna ilk dakikalarda gene Ankaragücü hakim.

Başbakan çok alâka gösteriyorlar. Ve oyunda cereyan eden bazı hareketleri Şükrü Saraçoğlundan soruyorlar.

İKİNCİ GOL

Gene bir Ankaragücü hücumu ayaktan ayağa dolaşan top ve kargaşalık esnasında Galatasaray müdafii Lütfi topu kendi klesine soktu, ve ikinci gol.

Başbakan candan alkışlıyor ve gülüyorlar. Ankaranın galebesi belli ki başbakanımızı çok sevindiriyor. Gene Ankara değil mi? elbette kazanacak dediler. Oyun devam ediyor. Galatasaray takımında ufak bir değişiklik yapıldı. Lütfi merkez muavine Hüseyin müdafaaya geçti. Bu tebeddül derhal tesirini gösterdi ve oyun üzerinde Galatasaraylılar bir hakimiyet tesisine muvaffak oldular. Hücumlar biribirini takip ediyor, ne çare ki gol yok... Arada sırada da Galatasaray müdafaasında kolaylıkla kırılan güç hücumlarını seyrediyoruz. Fakat Gücün hücumları o kadar müessir değil.

Oyun bitmesine on dakika var.. netice hâlâ iki sıfır artık Güç neticeden emin, Ankara halkı memnun.. tribünlerde ya ya ya.. şa şa şa Ankaragücü çok yaşa sesleri işitiliyordu. Bu sırada bir Galatasaray hücumu ayaktan ayağa dolaşan top Güç ağlarına takıldı. Ve gol..

Galatasaray hâkim hattâ bir gol da kaçırdılar. Beraberlik ihtimali kuvvetli... Fakat hakemin düdüğü Gücün imdadına yetişti.

Başbakanımız galip Ankarayı alkışlıyor. Staddan ayrılırken var ol Başbakanımız diye stad inliyor.

M. Kemâl

Sporcular merhum maarif vekili Necatinin mezarına çelenk koydular:

Ankara 16 (Telefon) — Bütün sporcular bu sabah merhum Maarif vekili Necatinin mezarına giderek hatırasını taziz için bir çelenk koymuşlardır.

C. H. P. Bandırma Ilçeyönkurul Başkanlığından:

Bandırma mefsuh Türk ocağından Halk partisine intikal eden Bandırmanın Şehid Süleyman caddesinde kâin kârgir iki katlı mağaza satılığa çıkarılmıştır. İhalesi 8/1/937 cuma günü saat 16 da Bandırma Halk partisi kurağında yapılacaktır. Satın almak isteyenlerin şartları öğrenmek üzere Bandırma Halk partisine baş vurmaları. (3594)

Istanbul Barosu Başkanlığından:

Dahilî nizamnamemizin 12 nci maddesine göre Bari heyeti umumiyesi 26 kânunuevvel 936 cumartesi günü İstanbul Ağırceza mahkemesi salonunda saat 15 de toplanacağından meslekdaşların heyeti umiyede hazır bulunmaları rica olunu.

Baro başkanı Hasan Hayri Tan

Ruzname:

1 — 1936 yılı idarî raporu

2 — 1937 bütçesinin tasdiki.

3 — Avukatlık kanunu lâyihası hakkında izahat.

SARAY ve BABIÂLİNİN İÇ YÜZÜ

Yazan: SÜLEYMAN KÂNİ İRTEM — Tercüme iktibas hakkımahfuzdur.

Tefrika No. 797

Makedonyada Bulgarların faaliyeti, islahat heyetine bildirilen istekler

O şimdi Adriyatik denizinde kendi zararına bir Avusturya genişlemesine meydan vermemek istiyordu.

Bunun için müteyakkız davranarak Adriyatiğin şark sahillerinde kendisine nüfuz kaynakları, üssülharekeler elde etmeği düşünüyordu.

İşkodrada, Dracda, Avlonyada İtalyan hulûlü o kadar azm ve ısrar ile vaki oluyordu ki bunun tesirsiz, muvaffakıyetsiz kalmasına imkân olamıyordu. Bu hücum, iktisadî, ticarî, malî cephelerinden olduğu kadar kültür cihetinden de vaki oluyordu.

İşkodrada en ziyade tedavül eden para İtalyan meskûkâtı olmuştu. İtalyan teşkilâtı Arnavutlukla Karadağ arasındaki iktisadî münasebetleri ellerinde tutuyorlardı.

İtalya Avusturyanın arnavutlukta kullandığı kültür silâhını hiç ihmal etmiyordu.

İtalya Arnavutlukta Avusturya ile başladığı bu musaraada şimdilik bir muvazene hali temin etmiş gibi idi. Fakat bunu kâfi görmüyordu. Avusturyayı buralardan tebid için bütün gayretini sarfediyordu.

Makedonyada ıslahat işine en ziyade ehemmiyet verenler siyasî bir teşevvüşe sürüklenmekten ihtiraz eden Fransa ile İngiltere oluyordu.

Herhalde bütün Avrupada umum hıristiyanlığın menfaati efkârı umumiyenin Türkler ve Osmanlı devleti aleyhinde tutulmasında imiş gibi bu yolda müessir bir propaganda yapılıyordu. Bütün Avrupa gazeteleri neşriyatta hakikatin hiç olmazsa yarısını unutuyor, komitelerin Türklere yaptıkları taarruzları, cinayetleri yazmıyor, yazarlarsa bunlara komitelerin kahramanlığı, pervasızlığı şeklini veriyorlardı.

Makedonya için senelerdenberi ortaya konulan ıslahat emelleri, temennileri, himmetleri hep boşa gidiyordu; asayiş bir türlü temin edilemiyordu. İğtişaşın devamı, Bulgar komitesinin faaliyeti, bu faaliyete Yunanlılarla Sırpların da iştiraki Babıâlide ve sarayda endişeler uyandırıyordu. Makedonyada ıslahat yapılmalı idi. Fakat nasıl ve ne ile? Memurların maaşları tedahüle kaldıkça kalıyordu.

Üçüncü ordunun tahsisatı, muayyenatı verilemiyordu. Suiistimallerin önü elbette böyle alınamazdı.

Berlin muahedesindenberi seneler ve seneler geçmiş, yapılacak ıslahatın esasları düşünülmemişti.

Şimdi ateş bacayı sardıktan, Avrupa devletlerinin tazyikleri ziyadeleştikten sonra işe girişmek zarurî görünüyordu. Garb efkârı umumiyesini avutmak maksadile Abdülhamid 1895 kânunuevvelinde Makedonyada yapılması elzem ıslahat hakkında tahkikat ve tetkikat icrası için Babıâli hukuk müşaviri Hakkı beyin de dahil olduğu bir heyet göndermişti.

Bulgarlar bu heyete istedikleri ıslahatın nelerden ibaret olduğunu anlatmışlardı:

1 — Eksarhlığın teşekkülüne dair fermandaki şartlara göre Bulgarlara Rum, Ermeni, Musevi cemaatlerile müsavi muamele edilmesi;

2 — İdare meclislerine Bulgarlardan da aza alınması;

3 — Köy ve kır bekçileri ile muhtarların intihabı serbest bırakılması;

4 — Aşar mültezimlerine karşı Bulgar köylülerinin himayesi;

5 — Şakavetin izalesi ve Arnavutların Bulgar köylerine taaddilerinin men'i.

Bu taleblerde tervic edilemiyecek bir nokta yoktu. Tahkik heyeti bir ıslahat lâyihası hazırlamıştı. Ama doğrusu Abdülhamid hükûmeti ıslahatı tatbikte hiç te acele etmiyordu.

Rum patrikhanesile Bulgar Ekserhhanesi arasında Makedonya kilise ve mektepleri ihtilâfı çıkmıştı; bu ihtilâf seneler geçtikçe şiddetleniyordu. Patrikhane bu kilise ve mekteplerin Bulgarlar doğrudan doğruya patrikhaneyi tanıdıkları zamanlarda patriğin delâletile ruhsatları alınmış ve yaptırılmış olduğunu, bu sebeple hepsinin patrikhaneye ait bulunduğunu iddia ediyordu. Eksarhhane bu binaların parasını Bulgar köylülerin verdiklerini, bu sebeple köylüye ait ve köylünün ekseriyetine raci olması lâzım geldiğini ileriye sürüyordu.

Hükûmet Rumlarla Bulgarların arasında ihtilâfı idame etmek için bu meseleyi hâlletmek üzere katî bir çare arayıp bulmak istemiyor gibi idi

Bulgarlar (ağlamıyan çocuğa meme verilmez) olduğunu pek iyi biliyorlar, sütü mümkün olduğu kadar çok içmek için yaygarayı da mümkün olduğu kadar çok yapıyorlardı.

Berlin kongresi Makedonyayı büyük Bulgaristandan ayırdıktan sonra Bulgarlar daha teşkilâttan mahrum bulunmakla beraber - Makedonyada (Kresna) boğazile (Razlık) bölgesinde kıyamlarla hoşnudsuzluklarını göstermek istemişlerdi. Hükûmet bunları tedib etti. On beş bin kadar Bulgar Bulgaristana iltica etti.

Manastır ve Resne taraflarında hazırlanan diğer bir kıyam dahi vukuundan evvel haber alınarak müteşebbisleri cezalandırılmak suretile yatıştırıldı.

Fakat hükûmetin gösterdiği bu gayretlerle Makedonyada asayiş avdet ve teessüs edemedi.

Bulgarlar hem taşkınlıklar, cinayetler ika ediyorlar, hem Avrupayı «Türk zulümlerine nihayet vermek» üzere müdahalede bulunmağa sevk için yaygaraları, feryatları ayyuka çıkarıyorlardı.

Bir çok Bulgarlar Bulgaristandan gördükleri teşvikler ve tahrikler üzerine «Türk zulmünden» şarkî Rumeliye ve Bulgaristana kaçıyorlardı.

(Bulgarlar 1902 de bu mültecilerin miktarı iki yüz bine, 1905 de üç yüz bine baliğ olduğunu iddia eylemişlerdir.)

1885 den itibaren şarkî Rumelide bu Makedonya mültecilerine yardım etmek için hayır cemiyetleri tesis edilmişti.

Yavaş, yavaş bu hayır cemiyetleri propaganda cemiyetleri haline inkılâb etti. Bunlar Makedonyadaki Bulgarlara da «ianeler» gönderiyorlardı. Makedonyada 1893 denberi (Pazar mektepleri) açılıyor, muallimler buralarda mütenevvi mevzular üzerine musahabelerle Bulgar köylülerinin fikirlerini açmağa çalışıyorlardı; bu musahabeler daima siyasiyata intikal ettiriliyor, Bulgarlık, Bulgaristana merbutiyet duyguları tenmiye olunuyor, Makedonyanın Bulgaristan ile ilgisini gösteren propagandalar ile (Bulgar hürriyeti) fikri zihinlere aşılanıyordu.

Bu hürriyete nailiyet için Bulgarlar ihtilâl için elzem fedakârlıklara hazırlanıyordu.

Makedonya ve Trakya Bulgarlarını himaye için 1894 de Sofyada aktedilen bir kongreden sonra Bulgaristanda (Makedonya - Edirne) cemiyeti teşkil edildi.

Bütün bu hayır ve propaganda cemiyet ve komiteleri içinde yavaş, yavaş ihtilâl hareketine taraftar müfrit bir fırka vücude geldi. Bu müfritler (Biran evvel meramımıza ermek istiyor isek yalnız mekteplerle papazlar işin içinden çıkamaz. Müessir çarelere müracaat etmeliyiz ki muvaffakıyet temin edebilelim. İslahat isterken etrafa ateş saçmalıyız! Dinamit kullanmalıyız! Silâhla faaliyette bulunmalıyız!) diye propagandalar yapıyorlardı.

Nihayet bu müfritler Rusya taraftarı Bulgar politikacılarının idaresi altında bir (haricî ve yüksek teşkilât) yaptılar. Bu cemiyete İstanbulof taraftarlarile Rusya aleyhtarları girmemişlerdi. Bu (haricî teşkilât) fırkası 1894 de iki teşkilât ile idare edilmeğe başlandı:

Biri (Merkezî komite) namile Sofyadan; diğeri (Yüksek komite) namile Selânikten. (Arkası var)

Her akşam bir hikâye

Şevki amca...

Lûtfi, amcasının İstanbula, kendisine misafir geleceğini işitince çok memnun oldu. Çünkü amcası iyi kalbliliği, işgüzarlığı ile tanınmıştı. Bu amcanın elinden gelmiyen bir iş yoktu. Eh Lûtfi de bekârdı. Kendisine bakacak kimsesi yoktu. İşgüzar amcanın ona büyük faydaları dokunabilirdi. Sonra Lûtfi altı yaşındanberi amcasını görmemişti. Amca bay Şevki hep İzmirde otururdu. Şimdi senelerce görmediği yeğenini görmek için İstanbula geliyordu.

Nihayet Şevki amcanın otomobili bir gün Lûtfinin kapısına dayandı. Sarmastılar, öpüştüler. Şevki amca Lûtfinin apartımanına şöyle bir göz gezdirince:

— Aman oğlum.. dedi, sen bekâr hayatını iyiden iyiye ele almışsın.. bu tahtaların hali ne?. Bari bir kaç metre muşamba al da şuraya döşeyiverelim.

Lûtfi:

— Buraya yeni taşındım amcacığım. Muşambayı da aldım. Hazır... Yalnız bir muşambacı tutup yaptıracağım.

İşgüzar amca:

— İlâhi evlâdım.. dedi. Muşambacıya ne diye para vereceksin?. Benim ismim «İşgüzar amca» diye çıkmış.. elimden gelmiyen bir iş var mı benim?. Sen yarın işe gidince ben muşambayı döşerim.

Lûtfi ertesi günü yazıhanesinden eve dönünce şaşırdı, kaldı. Vakıâ muşamba döşenmişti. Döşenmişti ama ne döşenmek?,, Muşamba yer yer buruşmuştu. Salonun tam ortası açık kalmış, tahtalar gözüküyordu. Muşamba hiç olmıyacak yerlerinden kesilmiş. Ortalık gayet acaib bir şekle girmişti. Maamafih Lûtfi sesini çıkarmadı. Çünkü işgüzar amca öyle keyifli bir halde:

— Nasıl? Elimden her şey geliyor mıymış?.. diye sormuştu ki...

Lûtfi:

— Ellerine sağlık amcacığım.. dedi, doğru odasına çekildi...

Ertesi günü soba kurulacaktı. Lûtfi:

— Amcacığım.. dedi, bir sobacı bulalım da bizim eski sobayı kurduralım..

Amca derhal isyan etti:

— Ne münasebet? Sobacıya ne diye para vereceksin? Benim elimden ne gelmez ki... Sen bugün rahat rahat dairene git.. bak vallahi hatırım kalır.. Ben ne güne duruyorum ayol..

Lûtfi yazıhanesine gitti ama hep aklı fikri soba meselesinde idi. Maamafih kendisini teselli ediyor:

— Adam sen de, diyordu, bu muşambaya benzemez ki.. sobada ne yapabilir? Eğer kurduğu sobayı beğenmezsek bir sobacı çağırtır, düzelttiririm.

O akşam eve geldi. Soba kurulan misafir salonuna girdiği zaman az daha deli olacaktı. Yeni badanalanan o canım bembeyaz duvarlarda belki yüz tane, yüz elli tane kapkara el izi vardı. Simsiyah beşer tane parmaklarile bir çok isten eller...

Amca yaptığı işten son derece memnun:

— Bak Lûtfi.. dedi, sana öyle bir soba kurdum ki değme gitsin... Ama ellerim kara oldu. Biraz duvarlara şöyle değmişim..

Lûtfi sesini çıkarmadı. Amca:

— Ne o, dedi, yoksa beğenmedin mi?.. İzmirdeki yeğenlerim gibi yoksa sana da mı iyilik yaramıyor.. A evlâdım.. bilirsin ki ben iyilik yapmasını çok severim. Ve her iş te elimden gelir..

Lûtfi mırıldandı:

— Doğru.. doğru amca.. dedi, ellerine sağlık!..

O akşam yatarken Lûtfi yeni yaptırdığı elbiselerini büyük bir itina ile çıkarıp devşirdi. Amca sordu:

— Elbiselerini hangi terziye yaptırıyorsun?..

Lûtfi terzisinin ismini söyledi.

— Her zaman orada yaptırırım.. bu seferki kostümüm iyi olmuş ama... dedi, kollarile pantalon biraz uzun...

Şevki amca kurnaz kurnaz gülümsedi. Yattılar. Lûtfi yatak odasının camlı kapısından amcanın odasında geç vakte kadar ışık yandığını gördü. Acaba amca ne yapıyordu?.. Yeni bir iyilik mi?..

Lûtfi «adam sende.. dedi, benim işlerime karışmasın da.. ne yaparsa yapsın..»

Lûtfi ertesi günü yeni kostümlerini giyince birdenbire bir feryad kopardı. Pantalonları diz kapaklarında, ceketin kolları da dirseklerinde idi. Bir gün evvel kendisine uzun gelen pantalonla, kollara ne olmuştu?..

O esnada Şevki amca memnun bir çehre ile odaya girdi:

— Nasıl Lûtfi.. dedi, terziliğimi beğendin mi?..

***

Şevki amca hakikaten iyiliği, iyilik yapmasını son derece seven bir adamdı. Ve kendisinin müthiş işgüzar, her şey elinden gelir bir zat olduğuna iman ediyordu. Her gün etrafa dört gözle bakıp yapacak bir iyilik arıyordu.

Bir gün Lûtfi:

— Ah, dedi, İstanbulun bu günden güne apartmanlaşması ne fena şey.. insan gönlünde bahçenin hasretini duyuyor...

Şevki amca gene kurnaz kurnaz gülümsedi. Lûtfi yazıhanesinden eve dönünde kapıdan girer girmez kendisini gayet ağır bir koku karşıladı. Sordu:

— Aman amca.. bu koku ne?..

Amca gene kurnaz kurnaz güldü:

— Sana bir sürprizim var.. pek memnun olacaksın...

Lûtfinin ödü patladı. Eyvahlar olsun.. Amca acaba gene kendisine iyilik yapmıştı. Bu memnun olunacak sürpriz ne idi?..

Bir de misafir odasının kapısını açtılar. Lûtfinin tüyleri diken diken oldu. Şevki amca misafir salonunun geniş balkonuna tepeleme gübre ve toprak yığmıştı... Bir takım fidanlar odanın her tarafına yayılmıştı. Lûtfi sordu:

— Bu ne amca?.

— Ne olacak evlâdım.. anlamadın mı?. Sen bahçesizlikten şikâyet etmiyor muydın?.. İşte sana iyilik sever, işgüzar amcan apartımanının balkonunda bir bahçe yapıyor.. göreceksin burada neler yetiştireceğim. Ağaç dikeceğim.. soğan, sarmusak yetiştireceğim.. neler de, neler.. yalnız daha çok gübre lâzım..

Şevki amcanın iyilikleri yüzünden zavallı Lûtfinin başına neler gelmedı, neler..

Sayfiyeye taşındılar.. Şevki amca oturdukları köşkün duvarlarını tamir etmek sevdasına düştü. Yanlışlıkla ana temeli tahrib etti, köşk bir yana yıkıldı... Başka bir yere çıktılar. Orada da su tesisatı bozulmuştu. Şevki amcanın elinden ne gelmez ki?..

Hemen faaliyete geçti... O gün bütün evi seller bastı.. sokağa oluk oluk su aktı...

İşin kötü tarafı Lûtfi bey en yakın dostlarına biraz Şevki amcayı çekiştirecek olsa herkes onun için:

— Ne hain adam.. diyorlardı... Şevki amca gibi işgüzar, iyilik sever, melek gibi bir adamdan şikâyet edilir mi?.. Bu Lûtfiye iyilik de yaramıyor.

Nihayet Lûtficik Şevki amcanın iyiliklerinden kurtulmak için cenubî Amerikaya kaçmaktan başka çare bulamadı.. Şimdi Şevkiden bahsedilirken:

— Vicdansız adam.. diyorlar.. hiç iyilikten anlamıyor.

Hayatta Şevki amca gibi iyilikler yapan ne çok kimseler vardır..

(Bir yıldız)

Bu akşam

Nöbetçi eczaneler

Şişli: Kurtuluşta Necdet, Taksim: Nizameddin, Beyoğlu: Kanzuk, Yenişehirde Baronakyan, Bostanbaşında İtimad, Galata: İsmet, Kasımpaşa: Müeyyed, Hasköy: Aseo, Eminönü: Salih Necati, Heybeliada: Halk, Büyükada: Halk, Fatih: İsmail Hakkı, Karagümrük: Ahmed Suad, Bakırköy: Merkez, Sarıyer: Nuri, Tarabya, Yeniköy, Emirgân, Rumelihisarındaki eczaneler, Beşiktaş: Nail, Kadıköy: Pazaryolunda Rifat Muhtar, Modada Alâeddin, Üsküdar: İttihad, Fener: Emilyadi, Beyazıd: Kumkapıda Belkis, Küçükpazar: Hasan Hulûsi, Samatya: Çula, Alemdar: Çemberlitaşta Sırrı Rasim, Şehremini: Topkapıda Nâzım.

Radyo

17 Kânunuevvel 936 perşembe

İstanbul — Öğle neşriyatı: 12,30 plâkla Türk musikisi, 12,50 Havadis, 13,05 Plâkla hafif müzik, 13,25-14 Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı: 18,30 Plâkla dans musikisi, 19,30 Konferans: Tasarruf ve yerli malı haftası münasebetile Üniversite doçentlerinden bay Muhlis Ethem tarafından, 20 Rifat ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 20,30 Safiye ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 21 (Saat ayarı) Orkestra, 1 - Glinka: (Das Leben Für Den Zaren) uvertür, 2- Strauss: (Köy kırlangıçları), 3- İppolit - İvanow: (Gece şarkısı), 4- Smitana: (Satılmış nişanlı) operasından parçalar, 5- Braga: (La serenata), 6- Lehar: (Senin kalbin), 22 Ajans ve borsa haberleri ve ertesi günün programları, 22,30 Plâkla solo-lar, 23 Son.

BORSA

İstanbul 14 Kânunuevvel 1936

(AKŞAM KAPANIŞ FİATLERİ)

Esham ve Tahvilât

İst. dahilî	95,—	İş. B. Hamiline	10,20
Kuponsuz 1933		» Müessis	83,—
istikrazı	97,—	T.C. Merkez	
Ünitürk I	22,72,50	Bankası	90,—
» II	21,35,—	Anadolu hisese	24,50
» III	21,25,—	Telefon	6,50
Mümessil I	44,15	Terkos	11,75
» II	41,25	Çimento	13,15
» III	—	İttihat değir.	10,60
İş Bankası	10,—	Şark »	0,72,50

Para (Çek fiatleri)

Paris	17,07,—	Prağ	22,52,50
Londra	616,—	Berlin	1,97,88
Nev York	79,63,63	Madrit	7,49,19
Milâno	15,11,68	Belgrad	34,49,75
Atina	88,96,—	Zloti	4,24,50
Cenevre	3,46,38	Pengo	4,34,25
Brüksel	4,71,14	Bükreş	108,28,—
Amsterdam	1,46,25	Moskova	24,87,50
Sofya	64,93,50		

Ticaret ve zahire borsası

14 Kânunuevvel fiat ve muameleleri

1 — **İthalât:** Buğday 879, keten tohumu 38,3/4, arpa 174, çavdar 57 kepek 15, yapak 27, tiftik 22,1/4, fasulye 79,1/4, mısır 156,1/2, B. peynir 10, kaşar 3/4, susam 30,1/4, un 27, nohut 4,1/2, pamuk 1,1/2, iç fındık 22, kabuklu ceviz 1,1/2, iç ceviz 12 ton.

İhracat: Yapak 3199, tiftik 102,1/2, kıl 2 ton, afyon 160 kilo.

Satışlar:

Buğday yumuşak kilosu 6 kuruş 10 paradan 6 kuruş 17,1/2 paraya kadar, buğday sert kilosu 5 kuruş 35 paradan 6 kuruş 10 paraya kadar, arpa Anadol kilosu 4 kuruş 9 paradan 4 kuruş 13 paraya kadar, çavdar Anadol kilosu 4 kuruş 17,1/2 paradan 4 kuruş 25 paraya kadar, mısır kilosu 4 kuruş 2 paradan, haşhaş beyaz kilosu 14 kuruş 20 paradan, yulaf çuvallı kilosu 5 kuruş 5 paradan, tiftik Kastamonu kilosu 145 kuruştan, tiftik deri kilosu 103 kuruştan, beyaz peynir kilosu 35 kuruş 12 paradan 37 kuruş 25 paraya kadar.

3 Telgraflar 12/12/936

Londra Mısır Laplata 1. ci kânun tahmili korteri 22 Şi. 9 Peni Ki. 3 Kr. 21 Sa., Londra keten tohumu Laplata 1. ci ve 2. ci kânun tahmili tonu 11 Ster. 12,1/2 Şi. Ki. 7 Kr. 4 Sa., Anvers arpa Lehistan 1. ci ve 2. ci kânun tahmili 100 kilosu 114 B. Frank Ki. 4 Kr. 84 Sa., Liverpul buğday 1. ci kânun tahmili 100 libresi 9 Şi. 1,1/4 Ki. 6 Kr. 18 Sa., Şikago buğday Hartvinter 1. ci kânun tahmili buşeli 128,5/8 sent Ki. 5 Kr. 93 Sa., Vinipek buğday Manituba 1. ci kânun tahmili buşeli 115,5/8 sent Ki. 5 Kr. 33 Sa., Hamburg iç fındık Giresun derhal tahmil 100 kilosu 154 R. Mark Ki. 77 Kr. 84 Sa., Hamburg iç fındık Levan derhal tahmil 100 kilosu 153 R. Mark Ki. 77 Kr. 34 Sa.

KEMAL REİSİN İSPANYA DÖNÜŞÜ

Yazan: İSKENDER F. SERTELLİ No 46

Eğer bir iki gün içinde kendisini tahttan indirmeğe ve yerine validesi Sitti Ayşeyi geçirmeğe muvaffak olursak, Endülüs düşman istilâsından kurtuldu demektir.

Mücahidler Yusuf Hayyatı dikkatle dinliyorlardı.

Delikanlılardan biri bağırdı:

— Hepimiz senin arkandayız.. Endülüsün kurtulduğunu sen de göreceksin!

Yusuf Hayyat sözüne devam etti:

— Ben yakalanıp ölürsem, hiç müteessir olmayın, arkadaşlar! Su testisi elbette su yolunda kırılacaktır. Benim yerime hemen içinizden birini seçersiniz! Ben öldükten sonra da bu toplantılarınıza devam ederek, elele verip çalışmalısınız! Garnatayı düşman istilâsından kurtarabilirseniz, bütün bu milleti yıkılmak tehlikesinden kurtarmış olacaksınız! Şimdi ilk yapılacak iş: Valide sultanı zindandan kaçırmak ve onun arkasından hemen hain oğlunu gebertmektir.

Mücahidler bağrıştılar:

— O gebermeden Endülüs kurtulmıyacak.

— İlkönce onu öldürelim.

— Hayır.. her şeyden önce Sitti Ayşeyi kurtaralım.

— Öldürelim... Kurtaralım... Fakat, kimi öldüreceğiz.. kimi kurtaracağız? Bunu düşündünüz mü hiç?..

— Düşünmeye lüzum var mı: Sitti Ayşeyi kurtaracağız.. oğlunu tahttan indirip geberteceğiz!

Sert bir ses daha yükseldi:

— Bütün bu kararlar burada verilecek ve burada kalacak. Hasmımız o kadar kuvvetli ki.. ona bir fiske bile vuramıyacağız.

— Ya valide sultan?..

— Onu kurtarmak da çok güç...

— Öyle ya.. mademki hasmımız çok kuvvetlidir. Onun sarayındaki zindanlarda yatan bir mahkûmu kim ve nasıl kurtarabilir?

Gürültülü, münakaşalı konuşmalar yapılıyordu.

Bu sırada, Yusuf Hayyatı kale zindanından kurtarmış olan kçük İbrahim, Rüstemin yanına sokuldu:

— Bu işte bana yardım edebilir misin koca aslan?

Rüstem küçük mücahide yavaşça cevap verdi:

— Her türlü yardıma hazırım, yavrum! Sen ki kale içinde demir kilitler içinde hapsedilen bir mahkûmu kurtarmağa muvaffak oldun.. arka pencereleri bahçeye bakan saray zindanındaki valide sultanı da kurtarmağa muvaffak olacaksın!

Küçük İbrahim gülerek başını salladı:

— Kurtarmağa muvaffak olacağımı umuyorum. Fakat, bir şartla..

— Nedir o?..

— Sizin gibi merd, cesur, ölümden yılmaz bir arkadaşın yardımına muhtacım.

— Pek âlâ. Ben hazırım..

— O halde dava bitti. Yusuf Hayyata bu işi üzerimize aldığımızı bildirelim.

— Hayır. İşte, ben bu işe gelemem. Benim yapacağım işi, benden başka kimse bilmemeli.

— Yusuf Hayyat da duymıyacak mı?

— Onun kulağına fısıldarız. İşte o kadar...

— Sen de bu mücahidlerden korkuyorsun, değil mi?

— Şüphe yok. Elli kişinin bir araya geldiği bir toplantıda muhakkak bir hafiye vardır.

— Ben de bu fikirdeyim. Yaşım küçük ama.. aklım büyük.. babam da böyle bir hafiyenin kurbanı olarak ölmüştü. Babamın öcünü almağa çalışırken, hiç kimseye itimad edemiyorum. Hatta bazan kendimden bile şüpheleniyorum...

— Bu işi seninle beraber becerebiliriz, değil mi?

— Şüphe yok. Benim bildiğim gizli yolları şeytan bile bilmez. Sizin gibi cesur bir arkadaşla o yollardan gidersek, valide sultanı muhakkak kurtarabiliriz.

Küçük İbrahim bundan sonra Rüstemin kollarını yokladı:

— Pazuların kuvvetli mi?

Rüstem sağ kolunu gösterdi:

— İşte bak.. demir gibi.

— Mükemmel. Çünkü bize demir gibi sağlam pazulu bir kol lâzım.

— Bu kol ne iş görecek?

— Pencerenin demirlerini bükecek... Yapacak iş bundan ibaret.

Rüstemin sol kolu omuzundan sarıldıydı. Fakat, küçük İbrahim onun kolundaki yarayı görmemişti.

Ve Rüstem tek kolile bu işi görebileceği için, kendine güveniyordu. Yaralı kolunun hikâyesini küçük İbrahime anlatmaya lüzum görmedi..

İkisi birden yavaşça kalktılar. Yüksek taşın dibine vardılar. İbrahim, Yusuf Hayyatın kulağına iğildi:

— Valide sultanı da ben kurtaracağım. Siz, oğlunu öldürecek fedaiyi seçiniz!

Yusuf Hayyat çok sevindi.

— Ben de senden bunu umuyordum, İbrahim!

Dedi. Fakat, mücahidlere karşı bir şey söylemekten çekindi. İbrahim:

— Bir arkadaşım daha var.. onun kim olduğunu şimdi söyliyemem. Bu işe hemen bu gece başlıyacağız.

— Çok acele etmeyin! Yarın gece yaparsınız..

— Sultana vakit kazandırmış oluruz... Yarın neler olacağını bilmiyoruz. Yarın gece belki de valide sultanı sağ bırakmazlar.

— Bir duygun mu var yoksa?..

— Hayır. İçim böyle söylüyor. Sitti Ayşeyi bu gece kurtarmalıyız..

— Arkadaşın hazır mı?..

— Evet. Hazırdır..

Yusuf Hayyat birdenbire başını kalabalığa çevirdi:

— Arkadaşlar! Valide sultanın bu gece kurtulması ihtimali vardır. Şimdi biz, yarından sonra, Sultan Ebu Abdullahın canını cehenneme gönderecek aslanı seçelim. Bu işi kim deruhde edecek içimizden?..

Mahzenin loş köşelerinde fısıltılar başlamıştı. Elli kişi içinden biri çıkıpta:

(Arkası var)

Çocuk Dünyası

HEDİYE ALANLAR

21 Teşrinisani 936 tarihli bilmecemi-zin halledilmiş şeklini bugün hediye kazananların isimlerile beraber neşrediyoruz.

KALAMIŞ

Bilmecemizi doğru holledenlerden Nişantaşı - Baytar Ahmed Ef. sokağı No. 43 Sermed Baylan birinci gelmiş ve hediyesi olan (Çalar saat), Fatihte 13 cü ilk okuldan 917 No. bayan Muallâ ikicilik ile (Perger takımı), Eskişehir - Ülkü ilk okulundan 7 No. bayan Süvezde üçüncü gelerek (Pembe Maşlahlı Hanım) hediyemizi kazanmışlardır....

Şekerleme alanlar

1 - Kabataş erkek lis. 881 No. İsmail, 2 - Gelenbevi orta oku 1 51 No. Ali Rıza, 3 - Nişantaşı İtalyan okul 567 No. Necdet, 4 - İst. 23 cü okul 466 No. Naci, 5 - Süleymaniye Tasarruf sokak 4 No. Mehmed Ali, 6 - Fatih Çarşamba eByciğez cad. Salih, 7 - Vefa erkek lis. Salih, 8 - Fatih Sarigüzel cad. 20 No. Bedia, 9 - Kadıköy 4 cü okul 221 No. Melek, 10 - Sultanahmed Üçler Asmalımesçit sok. 7 No. Sıtkı.

Çikolata alanlar

11 - Bakırköy birinci okul 71 No. Serap, 12 - Çamlıca Burgurllu Sarıgazi cad. 43 Neclâ, 13 - Kabataş erkek lis. 1537 No. Zafer, 14 - Kuzguncük Arapzaden sok. 7 No. İffet, 15 Lâleli Mesihpaşa cad. 72 No. Ahmed. 16 - Süleymaniye 6 No. Nezahet, 17 - Fatih Fevzipaşa cad. Altay 140 No. Re—ide, -8 - Arnavutköy 90 No. Şahe, 19 - İstiklâl lis. 315 Mehmed, 20 - Hemşire okulunda bayan Zeynep Arikhan.

Bisküit alanlar

21 - İst. erkek lis. 728 No. Lûtfullah, 22 - Ortaköy tramvay cad. 1 No. Ergül, 23 Beyoğlu Melin, 24 - Kadıköy orta okul Ozan, 25 - İst. 16 ncı okul 66 Nimet, 26 - Sultanahmed Nakilbent cad. 66 No. Şeref, 27 - Mecidiyeköy 42 ci okul Cengiz, 28 - Göztepe 177 No. Cahide, 29 - Kızıltoprak Reşidpaşa sok. 19 N. Neclâ, 30 - Kadıköy 10 cu okul 458 No. Ali.

Birer kutu boyalı kalem ve resim defteri alanlar

31 - Galatasaray lis. 259 Aydın, 32 - Haydarpaşa lis. 1034 Şükrü, 33 - Ortaköy Yelkuvan sok. 10 No. İlhan, 34 - Erenköy kış lis. Lâmia, 35 - Kadıköy İzzeddin sok. 31 N. Neriman, 36 -Kandilli kız lis. Müjeffu, 37 - Şişli Celâlpaşa sok. 18 No. Nezahet, 38 - S. P. okul talebesinden Ayten, 39 9- Kandilli kız lis. 630 Neclâ, 40 - Kandilli kız lis. 637 No. Belkis Göknil.

Mürekkeb alanlar

41 - İst. kız lis. 1121 No. Turhan, 42 - Alman mek. talebesinden Kemal, 43 - Kasımpaşa orta okul 305 No. Feridun, 44 - eByoğlu 20 ci okul Harika, 45 - Modada Öter, 46 - Vefa erkek lis. 780 Hasan, 47 - Haydarpaşa Karadeniz cad. 41 No. Halil, 48 - Nuruosmaniye G. Tekvar, 49 - Süleymaniye Mutasarrıf sok. 6 No. Nadide, 50 - Ernköy Kozyatak Tekke sok. No. Nurunnisa.

Birer defter alanlar

51 - Tc.vikiye eKydiye sok. 126 No. Selma, 52 - Galatasaray lis. İhsan, 53 - Erzincan iZraat bankası müdürü oğlu Altınak, 54 - Kasımpaşa orta okul 148 Melih Aksel, 55 - Ankara Atatürk okulunda 376 No. Mehmed, 56 - Boğaziçi lis. 109 No. Nejad, 57 - Manisa Akhisar eÇlikoğlu eczanesinde Seyhan, 58 - Pertevniyal lis. 19 No. Mufahham, 59 - Kasımpaşa Bahriye cad. eMrkez eczanesi Muiz, 60 - Bursa Ticaret bankasında Bedri kızı Neptün.

Cetvel alanlar

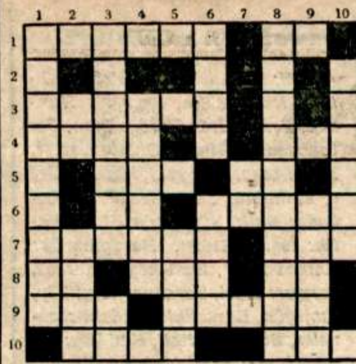
61 - Vefa erkek lis. 8 No. Ziya, 62 - Bostancı 13 No. Güzin, 63 - İst. Tıbbı adlî işlerinde jandarma ahmed, 64 - Arnavutköy Kazemik apart. 101 No. Emel, 65 - Kadıköy Bayramyeri sok. 21 No. Bimyat, 66 - Taksim aprt. 2 No. Fatma, 67 - Kumkapı Balıpaşa 93 No. Yemine, 68 - Üsküdar Sarddein, 69 - Veznecilerde Bozdoğan kemeri Kirazlı eMsçit sok. 17 No. Pakize, 70 - eŞhzadebaşı Kemalpaşa cad. 2 No. Kizil Boğa.

Kart alanlar

71 - Gelenbevi orta okul 549 Hayreddin, 72 - Ankara Yenişehir Buyurak sok. 6 No. Nilüfer, 73 - Kuzguncuk icadiye Nersesyan okul Kevark, 74 - Eskişehir Ülkü ilk okul karşısında 7 No. Süveyda, 75 - Cibali tütün fabrikası sicil kaleminde Cahide, 76 - Lüleburgaz Bezzaz Yusuf Yörük mahdumu 287 No. Ömer, 77 - eByoğlu 9 cu ilk okul 448 Mustafa Pekşen, 78 - İst. 9 cu okul 43 Fikret, 79 - Ankara Yenişehir Necatibey cad. 7 No. Osman, 80 Kandilli kız lis. Sitare.

81 - Kandilli iskele cad. 18 No. Rasim, 82 - Fatih İtfaite cad. 20 No. Rükzan, 83 - Adapazarı orta okul 7 No. Recai, 84 - Kakırköy Sakızağacı Taşhan cad. 25 No. Rezan, 85 - Yenipazar yatılı okul başöğretmeni Ziya kızı Ruhser, 86 - Sarıyer il kokul 406 Kâmran, 87 - İktisat veâleti zat işleri müdürlüğünde Zekiye kızı Günay, 88 - Üsküdar Nersesyan okulunda Aram, 89 - Şişli Koca Mansur sok. 12 No. Zekiye, 90 - Bolu alay müftüsü kızı Ruhan, 91 - Beşiktaş 19 9cu ilk okul 207 No. Fahreddin, 992 - İst. kız lis. 597 Nevzat, 93 Ankara İsmet paşa kız enstitüsü 71 No. Güzide, 94 - Küçük Mustafapaşa 11 No. Hayriye, 95 - Kayseri lis. 784 No. Cihan, 96 - Kadıköy 7 ci ilk okul 140 No. Ümran, 97 - Kırıkkale çelik fabrikasında 124 No. Önder, 98 - İ. A. L. 619 Ayşe, 99 - Vefa erkek lis. 304 Kadri, 100 - Samsun Ziraat bankası muamelât âmiri Hadi kızı Suna, 101 - Yedikule 43 cu ilk okul Neclâ, 102 - Ereknöy kız lis. 840 Münciye, 103 - İzmir Karataş tramvay cad. Manav Salih yanında Hasan Musa, 104 - Kadıköy Bağda dcad. 161 No. Kaya, 105 - Konya kız öğretmen okulu 6 No. Sevim, 106 - Beylerbeyi 27 ci ilk okul Ferihan. 107 - İst. erkek lis. 1466 Fehmi, 108 - Edirne erkek lis. 24 No. Sabahaddin, 109 - İst. erkek lis. 498 Rükneddin, 110 - Aydın orta okul 465 No. Nermin, 111 - İst. 2 ci okul 329 Cemil, 112 - Kadıköy 19 cu ilk okul 45 No. Ayten, 113 - İ. H. L. 555 No. Münevver, 114 - İst. Sirkeci Millet oteli 25 No. Saynak, 115 - İst. kız öğretmen okul 254 Hayrunnisa, 116 - İst kız lis. 256 Handan, 117 - İst. Hayriye lis. 633 Handan, 118 - Şehremini Yunus Emre sok. 25 Muzaffer, 119 9- Bezezıt Camcıali 13 No. Emine, 120 - Yedikule tramvay cad. 27 No. Safiye, 121 - Kadıköy Ziyapaşa sok. 33 No. İskender, 122 - Beyazıt 5 ci ilk okul 39 No. Süheylâ, 123 - Üsküdar kız enstitüsü 93 No. Dürümay, 124 - Beşiktaş Muradiye Göknar sok. 7 Mihriban, 125 - İdt. 44 ilk okul 587 Neriman, 126 - İst. 44 okul 658 Muallâ, 127 - Pangaltr Tepeüstü Avukat cad. 3 No. Nezihe, 129 - Kodaman cad. 91 No. Selma, 130 - Balat Mollaaşki mahal. Münife, 131 - Ereköy kız lis. 500 No. Süheylâ 132 - İst. 1 cı ilk okul 335 Feriha, 133 - Beyoğlu 11 ci ilk okul 205 Mehmed, 134 - Küçü Ayasofya Cami sok. 10 No. Ender, 135 - Cumhuriyet ilk okul 275 Hüsniye, 136 - Fatih Sarıgüzel cad. 929 Melih, 137 - Aksaray Kemalpaşa cad. 3 No. Ayhan, 138 - Küçük Mustafapaşa Altıbohça sok. 19 No. Gügör, 139 - Beyoğlu 12 ci ilk okul 23 Nevzat, 140 - Beyazıt Soğanağa mahal. Belkis, 141 - Kabataş erkek lis. 1219 No. Cemal, 142 - Hasanpaşa köşkü Sarıyer Cemal, 143 - Beyoğlu 12 ci okul Feyzan, 144 - Aksaray 16 No. Hayriye, 145 - İst. 3 ci okul 491 Abdürrahman, 146 - Pertevniyal lis. 184 Necdet, 147 - İst. kız lis. 965 Semiha, 148 - Gelenbevi orta okul 468 No. Süleyman, 149 - Çapa kız muallim okul 650 No. Semiha Kadriye, 150 - Beyazıt Karakol sok. Feyyaz, 151 - İst. 10 cu okul 442 Şekiye, 152 - Süleymaniye orta okul 241 Leman, 153 - İst. kız lis. 604 Hayriye, 154 - İst. kız lis. 1228 Fikri, 155 - Tarlabaşı Kubur sok. Öjen, 156 - Beyazıt 6 cı ilk okul Sema, 157 - İst. kız lis. 120 Nebahat, 158 - İst. kız orta okul 201 Razan, 159 - Kadıköy Rasimpaşa Recaizade sok. 95 Muazzez, 160 - İst. kız lis. 467 Sabahat Efe, 161 - Şişli Terakki lis. 79 No. Cevval, 162 - Çamlıca 13 cü ilk okul 55 Fürüzan, 163 - Kadıköy Moda Remziye, 164 - İst. 13 cü ilk okul 917 Muallâ, 165 - İst. kız lis. 1602 Yüksel, 166 - Dinç aprt. 31 No. Feride, 167 - eŞhzadebaşı 12 Nureddin, 168 - İtalyan lis. Nuri, 169 - İst. 44 cü ilk okul 164 Hikmet, 170 - Selimiye 35 Fikret, 171 - İst. kız lis. 523 Vecahet, 172 - Kadıköy Süleymanpaşa 51 No. Petro, 173 - Kasımpaşa orta okul 214 İhsan, 174 - Sirkeci Tosyalı Necmi, 175 - İst. kız orta okul Muzaffer, 176 - İst. kız lis. 53 Güler, 177 - Vefa erkek lis. 381 Muzaffer, 178 - Samatya Mudafai milliye cad. 32 No. Hayati, 179 - İst. Ticaret mek. 1201 Yılmaz, 180 - İst. Yeni Nesil okul 80 Remzi, 181 - Kumkapı orta okul 663 Sezai, 182 - Boğaziçi lis. 289 Mustafa, 183 - Boğaziçi lis. 206 Kâzım, 184 - Kumkapı Nişanca 29 No. Jan, 185 - İst. Sultanahmed 44 cü ilk okul 567 Muzaffer, 186 - İst. kız lis. 1469 Hayri, 187 - Cağaoğlu 44 cü okul Gönül, 188 - Feriköy Barıthane cad. 42 Selma, 189 - İst. 17 ci ilk okul 256 Aalâeddin, 190 - İst. kız lis. 427 Muallâ, 191 - Çengelköy Halk cad. 63 Güzin, 192 - Gedikpaşa Nevriye cad. 39 Alis, 193 - İst. 24 cü okul Oğuz, 194 - Taşkasap İclâl Arif, 195 - Beşiktaş Ihlamur cad. 143 Rezzan, 196 - İst. 24 cü ilk okul Muharrem, 197 - İst. 23 cü okul Nezahet, 198 - İst. 23 cü okul 323 Ayşe, 199 - İst. 23 cü okul 81 Yetime, 200 - İst. 23 cü okul 147 İhsan.

BULMACAMIZ

SOLDAN SAĞA:

1 — Menba (6) Sonuna «n» koyun damarda akan olsun (2)
3 — Bir kadın ismi (6)
4 — Kilo müfredatı (4) Lezzet (3)
5 — Bizi yaşatan (3) İçin aksi (2)
6 — Sonuna «ık» koyun az sıcak olsun (2) Alaturka dans (5)
7 — Fiyakalı (6) Dur (3)
8 — Hububat tozu (2) At yavrusu (3) Yama (2)
9 — Deniz kıyısı tozu (3) Asker yurdu (5)
10 — Bir ot (4) İlk Türk medeniyetini kuranlar (3)

YUKARDAN AŞAĞI:

1 — Boğazda bir semt (9
2 — Erkek (2) İnatçı (4)
3 — Kartalda meşhur semt (7) Nida (2)
4 — Yapılma (6)
5 — Döşemelik beyaz tahta (4)
6 — Merhem (4) Sahil (4)
7 — Nida (2)
8 — Taşlıkta yaşıyan hayvan (10)
9 — Hal, mecal (5)
10 — Top oyunu (6)

GEÇEN BULMACANIN HALLİ:

Soldan sağa: 1- Keser - Atak 2 - En - Aksak 3- Safran 4- İh - Eza 5- İlk - On 6- Tente - İbre 7- Eza - Saleb 8- Akik - İzah 9- Al - Pinti 10 - Kin - Ne Ren.

Yukardan aşağı: 1- Kereste - Ak 2- En - Ezalı 3- Sığınak 4- Ab - İp 5- Raf - İes - Kin 6- Kral - Ne 7- Asa - Kilit 8- Tane - Bezir 9- Ak - Zorba 10 - Dana-Han.

AKŞAMIN KÜÇÜK İLANLARI

KÜÇÜK İLÂNLAR
«Akşam»ın Pazar, Salı ve Perşembe nüshalarında çıkar.

1 — İş arıyanlar

İŞ ARIYOR — Büyük müesseselerde çalışmış, tecrübeli, büro veya mağazalarda muhasebe işlerini fevkalâde idare edebilecek ve tezgâhtar kasiyerlik vazifesini yapmağı deruhte eden bir bayan İstanbul veya taşralarda çalışmak üzere iş arıyor. Daktiloda bilir Türkçe, Fransızça ve memleket lisanlarını da bilir. İyi referans vardır. Akşamda R. P. rümuzuna mektupla müracaat. — 3

TECRÜBELİ MUHASİB — Türkçe ve Fransızça bilen 1 ci derecede referansı olan iş arıyor — Akşamda D. R. A. Rümuzuna mektupla müracaat. — 6

TÜRKÇE, ALMANCA, İNGİLİZCE, FRANSIZCA — Dört lisanı iyi bilen tecrübeli muhasip iş arıyor. Günde bir kaç saat veya bütün gün çalışır. Adres: Galata posta kutusu No. 1323 —

İŞ ARIYOR — Ticarî, sanayi muhasebeye, Türkçe, Fransızca, Almancaya ve bu lisanlarda mütekabil tercümelere aşina bir kâtip iş arıyor. Adres: Posta kutusu 1243 Galata. — 5

2 — İşçi arıyanlar

TEZGÂHTARLIK — Yapmak için tahsili orta veya daha yüksek bir Bayan lâzımdır. Her gün saat 10 dan 12 ye kadar tahtakale No. 96 güneşli boya imalathanesine müracaatları. — 1

ESKİ İŞLEK YAZILARI OKUYABİLEN — Türkçe bilgisi kuvvetli, daktiloda çok seri yazan icabında tüccarî muhaberatı re'sen tanzime muktedir tecrübeli memura ihtiyaç vardır. Maaş elli liradır. Bu evsafı haiz taliplerin referanslarile sarih vaziyetlerini Galata posta kutusu 86 numaraya bildirmeleri. Bayan tercih olunur. — 2

VEZNE İÇİN TECRÜBELİ BİR BAY ARANIYOR — Beyoğlu İstiklâl caddesi 68/70 numaralı (Narin) lokantasına 15 den 18 e kadar müracaatları. —

3 — Satılık eşya

SATILIK BİR MAVİ SALON VE KÜTÜPHANE TAKIMI — Taksimde stadyum arkasında No. 37. Macar marangoz atelyesi. — 1

SATILIK PAMUK AYIKLAMA MAKİNELERİ — Biri Plat diğeri 40, destereli son sistem müceddet pamuk makinesi ile 5 ve 7 beygirlik iki gaz motörü teferruatile beraber Geyve akhisarında ucuz fiatle acele satılıktır. Talip olanlar Arnavutköyünde Boğaziçi lisesinde Bay Zekiye müracaatları. — 8

SATILIK PİYANO — Meşhur bir konser piyanosu acele satılıktır. Taksim Tarlabaşı Yağhane sokak No. 35. — 1

4 — Kiralık-Satılık

KİRALIK — Sıhhat yurdu, Mektep ve talebe yurduna elverişli havadar ve denize mükemmel nezareti olan büyük bahçeli 25 oda ve salonlu kâgir konak. Sultanahmet Dizdariye eski Terzilik mektebi. Tel. 60558. —

DEVREN SATILIK TÜTÜNCÜ DÜKKÂNI — Beyazıt Darülfünün caddesi 27 numaralı tütüncü dükkânı devren satılıktır Sahibi bay Mehmet Hayreddine müracaat. — 1

İYİ BİR AİLEDE — Mobilyalı bir oda kiralıktır. Rahat edilmiştir. Kirası ehvendir. Ayazpaşa Mezarlık sokak Bay Bekir apartımanı No. 27. Dahilî No. 3 adrese müracaat. — 5

KİRALIK KAT — İstiklâl caddesinin merkezinde parmak kapı tramvay durak yerinde 123 No. Erkson apart. ikinci kat kiralıktır. Cadde üstünde geniş ve büyük salon, geniş antre, 2 oda, her taraf parke. Doktor, terzi ve mümessilleri için bulunmaz fırsat Müsait fiat, ayrıca caddede küçük dükkân. Kapıcıya müracaat. —

ŞİŞLİ İSTASYONUNA BİR DAKİKA — Sanatoryuma, hastaneye, klübe, husuŝî mekteplere gayet elverişli, önü çam ağaçlı, bahçeli, arkası vasi bahçeli, 3 katta 17 odalı, çamaşırlık, ban yoları, hamamı, terkos, elektrik, hava gazını havi, her cepheden güneş görür bir bina, acele satılıktır. Müracaat: Osmanbey, Tavukçu Fethi sokak Saleryan Ap. No. 51. Kat 6. Bayan Bedriye. —

SATILIK KÖŞKLER — 12, 6, 3 odalı bir bahçe içerisinde garajı, ahır elektrik bahçesinde mebzul meyva ağaçları ve çamlığı bulunan köşkler satılıktır. Göztepe Rıdvan paşa sokak 29-31 numaraya müracaat. — 7

KİRALIK MAĞAZA — Asmaaltının en işlek bir yerinde ehven fiatla bir mağaza kiralıktır. Fındıklı kolordu karşısında eski Salıpazar Süheylbey mahallesi Cami sokak (4) numarada bay Hüseyin Rifate müracaat. — 1

VİLLÂ — Boğaziçinde Çengelköyünde iskele yanında yeni yalı. Betonarme 934 modeli, kübik, cadde ve deniz tarafında muntazam bahçeler, havuz, yüzlerce renkli balık, nadide meyva ağaçları, yediveren Avrupa gülleri kayıkhane hem denize banyosu, kamerye, bahçede tenvirat, yalıda terkos, telefon, gaz, elektrik, geniş oda ve salonlar, çift mutfak, çift banyo, sığınak ve bütün istirahati havi Boğazın en güzel villâsı satılıktır, Taliplerin içindekilere ve yahut 38-98 numaraya telefonla müracaatları. — 4

BEYOĞLU BALIKPAZARINDA — Üzerleri salonlu betonarme iki dükkân birden kiralık ve satılıktır. Müracaat için Harbiye mektebi karşısında 295 numaralı evde Bay Leona öğleden sonra üçten beşe kadar Sadıkiye han 16 numarada Bay Leona. — 4

KİRALIK DEPO — Galatada eski Balıkpazarında Şarap iskelesinde depo olarak kullanılmağa gayet müsait 3 katlı bir bina kiralık ve ya satılıktır. Telefon 22135 müracaat. — 4

ACELE SATILIK ÜÇ DAİRELİ APARTIMAN — Aksarayda Atatürk caddesi civarında İnebey mahallesi Tiryaki Hasanpaşa sokağında 26 No. lı maa bahçe senevî 720 lira irad getirmekte bulunan apartıman satılıktır. İçindekilere müracaat. — 4

KİRALIK — Bomontinin havadar yerinde 4 oda banyolu havagazlı apartıman katları 25 liraya, müracaat 21210 telefona. —

SATILIK TÜTÜNCÜ DÜKKÂNI ARANIYOR — İşlek bir mahalde tütüncü dükkânı olup da devren satmak isteyenler Maçkada yeni Doğan bakkaliye mağazasında Bay Nihada müracaat etsin. Telefon 40088 — 2

5 — Müteferrik

DANS DERSLERİ — Hususî ve münferiden (asrî dans dersleri) Beyoğlu, Karlman karşısında eski Polonya Nur Ziya sokak No. 3. Müracaat saatleri: (12 - 14) (17 - 20) ye kadar Profesör Panosyan. — 7

LİSAN ÖĞRETMEKTE MUKTEDİR — Bir matmazel çocuklara fransızca ve ingilizce dersleri vermektedir. Her gün sabahları ve öğleden sonra vakti müsaittir. Akşam gazetesine (Leçons) rümuzuna mektupla müracaat. — 1

ALMANCA İNGİLİZCE VE FRANSICZA — (Bahsus ticaret şubeleri için) İstanbulun mühim resmî müesseselerinden birinde vazifeli diplomalı bir Alman öğretmeni tarafından gayet seri ve hakikî metodlarla ders verilmektedir Şerait rekabet kabul etmiyecek derecede müsaittir.(Akşam)da «Terakki» rümuzuna mektupla müracaat ediniz. — 6

ALMANCA DERSLERİ — Berlin üniversitesinden edebiyat ve felsefe agrejesine malik ve İstanbul üniversitesinde lisan tedris eden - Fransızca ve İngilizceye vakıf - genç bir Alman profesörü (hususî veya grup halinde) Almanca dersleri vermektedir. Muhtelif ticaret şubeleri ve bakalorya imtihanlarına hazırlık dersleri. Esaslı ve en seri yeni usullerle tedris eder. Fiatlar mutedildir. «Prof. M. M.» rümuzile (Akşam)a mektupla müracaat. — 7

TÜRK DİLİNDEN — İngilizce, fransızca, almanca, yalnız doğrudan hususî derslerle öğrenilebilir. Beyoğlunda Mektep sokağında 31 No. hanede diplome bay Tingir bu dilleri metodla iyi öğretir. — 8

FRANSIZCA DERSLERİ — Kolay bir metodla çabuk ilerlitirim, talebelere her hangi derslerde yardım edebilirim. Fiyatlar gayet uygun Akşamda İ. Ü. rümuzuna müracaat. — 4

BİR ECNEBİ LİSANI BİLEN — Bir kimse yeni bir ufuk açmış demektir. Yeni tedris usullerine vakıf diplomalı bir Fransız Bayandan temiz bir Fransızca öğrenmek için acele ediniz. Bir lisan bir tefevvük sebebidir. Lütfen Akşam'da D. F. B. rümuzuna yazın. — 2

Mektuplarınızı aldırınız

Gazetemiz idarehanesini adres olarak gösterilmiş olan karilerimizden

RR - AK - AV - MS - H H
V M - D F B

namlarına gelen mektupları idarehanemizden aldırmaları mercudur.

İstanbul Dokumacı Yazmacı ve işlemeciler cemiyetinden :

İntihab müddetini bitiren Cemiyet idare heyeti için seçim yapılacağından Dokumacı, Yazmacı, İşlemeci, Trikotaj Çorapçılar Cemiyetimize kayıtlı olanların 21 Birinci Kânun 936 pazartesi 10 dan 16 ya kadar Bahçekapıda Dördüncü Vakıf hanın asma katındaki Cemiyet merkezine gelerek reylerini kullanmaları bildirilir.

Sahibi Necmeddin Sadak   Umumi neşriyat müdürü: Enis Tâ[illegible]   Akşam matbaası

Istanbul Gayrimübadiller komisyonundan:

D.No.	Semti ve mahallesi	Sokağı	Emlâk No.	Cinsi ve hissesi	Hisseye göre muhammen K.
70	Kartal	E. Asmalı Y. Küçükçınar	E. 3 Y. 34 Mahallen 15	Ahşap hane	620 Açık arttırma
2015	Üsküdar Kara Davutpaşa	E. Karacaahmet cad. Y. Hâkimiyeti Milliye cad.	E. 147 Y. 135	Kâgir dükkân ve üzerinde odaların 104/360 his.	1040 Kapalı zarf
5576	Tarabya	E. Kolçiyari Y. Ahi Çelebi ve Haziran	E. 15 Y. 8-49 Mahallen 35-37-39 41-43- ve 6-8	4628 metre bahçeli kâgir köşk ve kâgir hane ve sair müştemilâtın 1/4 his.	4000 »
6927	Beyoğlu Hüseyinağa	Yenişehir cad.	E. 121-123-125 Y. 3-107-109-111	Kâgir üç dükkân ve üzerlerinde odaları ve bahçenin 1/4 his.	1000 »
4595	Hasköy Halıcıoğlu Abdüsselâm	E. Hücrehane ve Yağhane Y. Kumbarahane ve Yağhane	E. 11-112-114 Y. 11-94-96	Bahçeli ahşap iki hanenin 1/4 his.	370 Açık art-
4823	Büyük çarşı	Kürkçüler	20	Kâgir dükkân ve üstünde iki kat odaların 33/300 his.	100 »
3928	Fener Tahtaminare	Kazancı ve Mahzen ve Çorbacı Çeşme	10 - 12	250 metre arsa	380 »
4813	Üsküdar Selâmsız	Miroğlu	Y. 7 E. 69	Arsa ve barakanın 9/16 his.	100 »
4817	Çarşı içi	Bodrumhan	23	Bodrum han alt kat oda	200 »
4923	Yeniköy	İstinye	E. 14 Y. 18	Bahçeli ahşap hanenin 3/28 his.	50 »
4870	Fener Karabaş	E. Fener Balat cad. Y. Mürsel paşa	E. 170-172-174 Y. 186-188-190/1	Bir tavukçu ve bir balıkçı gediklerinden münkalip elyevm 97 metre arsa	564 »
4915	Eminönü Ahi Çelebi	Yemiş iskelesei	E. 9 Y. 7	Üstünde odaları olan kâgir dükkânın 1047/1920 his.	1630 Kapalı zarf

Yukarıda evsafı yazılı gayri menkuller on gün müddetle satışa çıkarılmış tır. İhaleleri 30/12/936 tarihine düşen çarşamba günü saat 14 dedir. Satış münhasıran gayri mübadil bonosiledir.

"— Elektron Müessesatına Bir Mektup Yazınız....

1 İlkkânun 1936

Elektron Müessesatı
Voyvoda Caddesi 58/62
Galata, İstanbul.

Bir müddettenberi «LUMA» ampullerinin memleketimizde de tanınması için sarfeylediğiniz gayretlere şahid oluyoruz.

Şüphesiz, müessesenize çok ağır masraflara ve büyük fedakârlıklara mal olan bu gayretlerinizin cazibesine kapılmamak mümkün değildir. Bunun neticesi olarak, bizim gibi daha nice büyük ampul müstehliklerinin de «LUMA» ampullerini tecrübeye kıyam eylediklerinden ve gazetelerle ilân ve iddia etmekte olduğunuz fenni evsaf ve üstünlüklerini bu suretle filen anlamış olduklarından şüphe etmiyoruz.

Bizim tecrübelerimize göre «LUMA» ampullerinin hakikaten vasati 1500 saat yandıkları, bol ışıklarına zerre kadar halel gelmeden daha az cereyan sarfetmekte oldukları tesbit olunmuştur. Bütün bu yüksek vasıflar hep bir arada «LUMA» ampullerinin diğer ampullere nazaran yüzde kırk, hatta yüzde elli nisbetinde bir tasarruf temin eylemekte olduklarını meydanda olan bir hakikattir.

Böyle mükemmel bir ampulun memleketimize ithalile küçük ve büyük ampul müstehlikeleri hesabına yaptığınız hizmeti ve temin eylediğiniz büyük faideleri takdir ediyoruz. Hem ampul sarfiyatında ve hem de ampul istimaline bağlı diğer masraf fasıllarında «LUMA» ampullerinin temin eyledikleri yüzde 40 tasarrufun her ferd ve teşekkülün bütçesinde, muhakkak ki, tahmin edilebildiğinden çok büyük bir ehemmiyet ve kıymet vardır.

Bu telâkkinin bir neticesi olarak, ahiren, bütün şuabat ve münasebetimiz bulunan müessesata birer tamim gönderdiğimiz ve bu tamimle bundan böyle yalnız «LUMA» ampullerini kullanmalarını kendilerineemir ve tavsiye eylediğimizi size bu mektubumuzla bildirmekle hususi bir zevk duyuyoruz.

Önümüzdeki mevsimin ihtiyacına tekabül etmek üzere merbut listede miktar ve cinsleri yazılı «LUMA» ampullerinin ilk vasıta ile hemen namımıza yola çıkarılmasını diler ve bu yolda iş'arınıza intizaren derin saygılarımızı sunarız.

İmza: ......

Bu mektub bize mühim ve muazzam bir sanayi teşekkülü olan değerli bir müessese tarafından gönderilmiş bulunuyor. Bunu şükranla burada herkese ilân ediyoruz. Okuyanlar arasında henüz "LUMA„ ampullerinin üstünlüklerine mufassalan şahid olmamış kimseler varsa, şimdiye kadar en iyi diye bildikleri herhangi bir marka ile "LUMA„ ampullerimizi mukayeseli bir şekilde denemelerini menfaatleri namına rica ederiz.

Böyle bir tecrübe herkese ampul sarfiyatından en aşağı % 40 tasarruf imkânının hangi marka ampulu kullanmakla mümkün olduğunu filen isbat etmiş olacaktır.

ELEKTRON MÜESSESATI

Galata, Voyvoda caddesi No. 58 - 60 - 62 Telefon: 41460